

TRAV_{VERDI}ATA

LA TRAVIATA

Giuseppe Verdi

OPERA W TRZECH AKTACH
AN OPERA IN THREE ACTS

Libretto_Francesco Maria Piave wg „Damy kameliowej” Aleksandra Dumasa-syna
Libretto_Francesco Maria Piave based on the play 'La Dame aux Camélias' by Alexandre Dumas, fils

Premiera_6 marca 1853, Gran Teatro La Fenice, Wenecja

First performed_6th March 1853, Gran Teatro La Fenice, Venice

Premiera polska_27 kwietnia 1856, Teatr Wielki - Opera Narodowa, Warszawa

Polish premiere_27th April 1856, Grand Theatre - National Opera, Warsaw

Premiera obecnej inscenizacji_20 grudnia 2013

Premiere of this production_20th December 2013

Kierownictwo muzyczne_Music Director: **Michał Klauza**

Inscenizacja i reżyseria_Staging and Direction: **Roberto Skolmowski**

Scenografia i realizacja świateł_Set and Lighting Designer: **Paweł Dobrzycki**

Choreografia_Choreography: **Maćko Prusak**

Kierownik chóru_Chair Director: **Violetta Bielecka**

Kierownik wokalny_Vocal Coach: **Dariusz Grabowski**

Kierownik literacki_Literary Director: **Joanna Gdowska**

Tłumaczenie libretta_Libretto translation: **Dorota Sawka**

Konsultacja językowa_Language consultation: **Paola Larini**

Produkcja_Production: **Anna Jakubowska-Podsiad, Damian Tanajewski**

WSPÓŁPRACA REALIZATORSKA_CREATIVE TEAM

Współpraca muzyczna_Il Dyrygent_Associate Conductor: **Grzegorz Berniak**

Asystenci reżysera_Assistant Directors: **Maria Miłrosz, Radosław Zabłocki**

Współpraca scenograficzna_Assistant Set Designs: **Małgorzata Szostakowska**

Asystenci choreografa_Assistant Choreographers: **Ewa Zajac, Jarosław Solowianowicz**

Pianista-korepetytor Chóru_Pianist-Choir Répétiteur: **Monika Bieré**

Korepetytor wokalistów_Soloists-Répétiteur: **Tatiana Łajsza**

Akompaniator baletu_Ballet Accompanist: **Grażyna Kuklińska**

Oryginalna wersja językowa
In the original Italian

Czas trwania_3 godz. 30 min._Running time_3 hours 30 minutes_w tym 2 przerwy 25 min._Including two 25 minutes intervals

OBSADA_CAST

VIOLETTA VALÉRY

AGNIESZKA DONDAJEWSKA_DOROTA WÓJCIK_IWONA SOBOTKA

FLORA BERVOIX

JOANNA MOTULEWICZ_SYLWIA ŻŁOTKOWSKA

ANNINA

KAROLINA KUKLIŃSKA_ANNA WOLFINGER

ALFREDO GERMONT

RAFAŁ BARTMIŃSKI_PRZEMYSŁAW BORYS_TOMASZ KUK_SANG-JUN LEE

GIORGIO GERMONT

ZENON KOWALSKI_ILYA SILCHUKOV

HRABIA GASTON DE LETORIÉRES

PRZEMYSŁAW BORYS_MARIUSZ RUTA

BARON DOUPHOL

KRZYSZTOF CABAN_TARAS KUZMYCH_MACIEJ NERKOWSKI

MARKIZ D'OBIGNY

WOJCIECH GIERLACH_TARAS KUZMYCH_GRZEGORZ SZOSTAK

DOKTOR GRENVIL

WIKTOR DUDAŃ_WOJCIECH GIERLACH_GRZEGORZ SZOSTAK

GIUSEPPE

TOMASZ TRACZ_LESZEK GAIŃSKI

SŁUŻĄCY FLORY

KRZYSZTOF DRUGOW_BOGDAN KORDY

NIEZNAJOMY

RAFAŁ SUPIŃSKI

POŚLANIEC

ROMAN CHUMAKIN

270-1830

227 050

—360

oraz_and

Daniel Bąk_Daniel Bąkowski_Piotr Bielawski_Maciej Borys_Zuzanna Borys_Artur Chajęcki_Jagna Charkiewicz_Julia Chren_Grzegorz Czarnomysy
Karol Czarnowicz_Andrzej Danieluk_Julia Dmochowska_Daniel Gotub_tancerz_dancer_Dominik Gruszewski_Julia Iwaniuk_Lukasz Kopczyński
Marcin Korsak_Tomasz Kossakowski_Patrycja Kozłowska_tancerz_dancer_Karolina Kudlewska_Piotr Mazur_Magdalena Mioduszewska_Patryk Misiejuk
Rafał Mlenko_Aleksandra Muszyńska_Dominik Nieścierowicz_Hania Olejniczak_tancerz_dancer_Gabriel Piotrowski_tancerz_dancer_Zuzanna Piszcz
Karolina Prusiel_Justyna Rożko_Marcin Rybaczek_Wojciech Schabowski_Manuela Stadnicka_Julia Steckiewicz_Paweł Sulewski_Andrzej Świdorski
Jakub Szeremeta_Ania Sztukiewicz_Sylvia Szuchalska_Julia Wityńska_Kamila Wojtkielewicz

CHÓR PRZYOPEROWY_AFFILIATE CHOIR

Urszula Bielenia_Iwona Bolesta_Kinga Jeszczołt_Róża Gołowycz_Ilona Kavalchuk_Michał Kruszewski_Joanna Michniewicz_Marcin Szaciłowski

ANIMATORZY LALEK_PUPPETEERS

Andrzej Danieluk_Justyna Rożko_Wojciech Schabowski

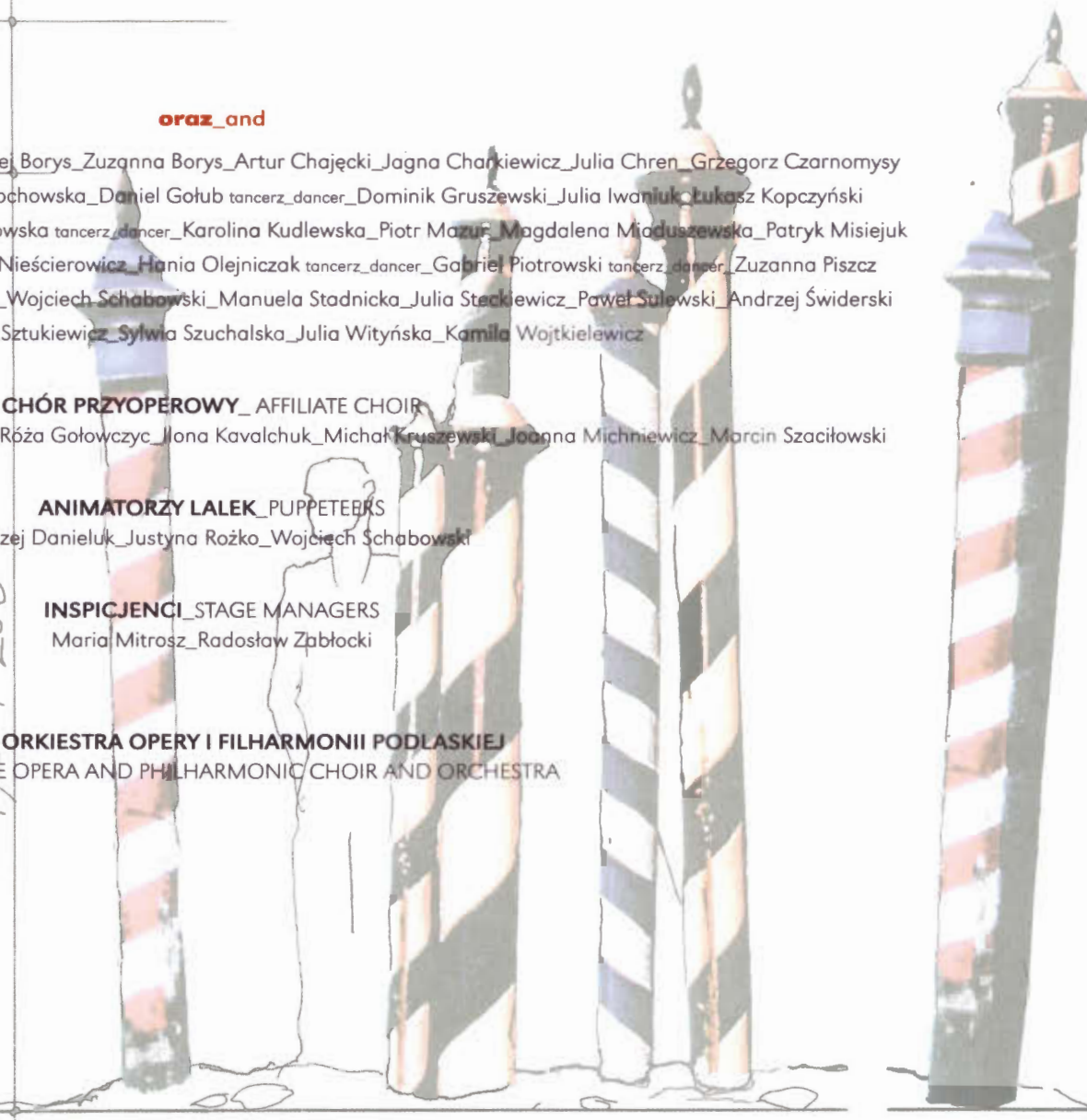
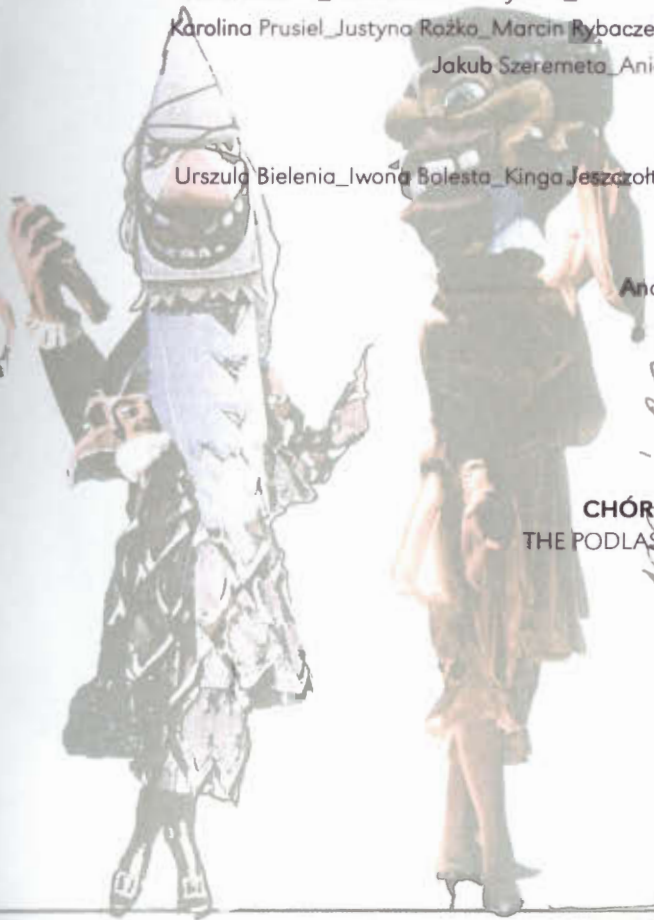
INSPICJENCI_STAGE MANAGERS

Maria Mitrosz_Radosław Zabłocki

CHÓR I ORKIESTRA OPERY I FILHARMONII PODLASKIEJ

THE PODLASKIE OPERA AND PHILHARMONIC CHOIR AND ORCHESTRA

190 ÷ 260

Kierownik pracowni dźwięku, światła i multimediiów_Sound, lighting and multimedia Design: **Grzegorz Falkowski**
Realizacja światła_Lighting Technicians: **Barbara Jabłonowska, Karol Łobaczewski, Mateusz Łukaszuk**
Realizacja dźwięku_Sound Technicians: **Elżbieta Grzybek, Karol Kopeć, Mateusz Roman Pawelec, Krzysztof Walfard**
Realizacja multimediiów_Multimedia Technicians: **Robert Burzyński, Adam Ostaszewski, Adam Puciłowski**

Szef sceny_Chief stage Technician: **Tomasz Parejko**
Obsługa mechanizacji sceny i widowni_Stage Technicians: **Jarosław Bancerek, Piotr Przygoda**
Montażysty_Set construction Crew: **Daniel Bąk, Piotr Bielawski, Artur Chajęcki, Grzegorz Czarnomysy, Dominik Gruszewski, Marcin Korsak, Tomasz Kossakowski, Rafał Mlenko, Łukasz Nieścierewicz, Mariusz Rybaczek, Andrzej Świderski**
Konserwator sceny_Stage Maintenance: **Paweł Wysocki**
Pirotechnik_Pyrotechnician: **Artur Chajęcki**

Konsultanci ds. żonglerki i akrobatyki_Juggling and acrobatics Consultants: **Barbara Borzymowska, Jarosław Jatel**
Maski i lalki_Masque and puppet Designs: **Małgorzata Kluska, Maciej Luściński**
Make-up, charakteryzacja_Make-up Technicians: **Monika Żukowska, Marta Lewkowska, Anna Łopatecka, Magdalena Szalaj**
Rekwizytor_Prop master: **Daniel Bąkowski**
Garderobiane_Wardrobe Supervisors: **Barbara Rożko, Tamara Fiedoruk, Teresa Kiejko, Eliza Matejczyk, Grażyna Polak, Marzena Śmietala**
Koordinacja pracy artystycznej_Planning Directors: **Agnieszka Hryniewicka, Katarzyna Liedke-Charkiewicz**

Autor plakatu_Poster designs: **Paweł Dobrzycki**

W spektaklu zostanie wykorzystany instrument dęty blaszany zwany cimbasso.
Zakupiony specjalnie na okoliczność premiery widowiska instrument został wykonany w stroju F w pracowni Rudolfa Meinla.
Cimbasso używane jest podczas wykonań oper skomponowanych głównie przez Giuseppe Verdiego.
A brass instrument Cimbasso, has been used as a performing instrument in the play.
It has been purchased specially for the occasion of the Białystok premiere of La Traviata. Pitched in F it's been made by a master luthier Rudolf Meinel.
Cimbasso is most commonly used in opera scores by Giuseppe Verdi.

Dyrekcja zastrzega sobie prawo do zmian w obsadzie
The management reserves the right to change the cast

VERDI
TRAVIATA

OPERA I FILHARMONIA PODLASKA 2013

STRESZCZENIE

AKT I

Violetta Valéry – królowa życia, piękna paryska kurtyzana, wydaje wystawny bal. Wśród przybyłych gości jest Alfredo Germont, młodzieniec, który fascynuje się nią od dłuższego czasu. Goście, a szczególnie związany z Violettą Baron Douphol, są rozbawieni atencją młodzieńca i proponują by wznosił toast na cześć władającej światem miłości (toast **Libiamo ne'lieti calici**). Gdy towarzystwo przenosi się do innej sali, Violetta mdleje. Jedynie Alfredo zostaje przy niej i korzystając z chwili wyznaje miłość. Ona jednak oświadcza, iż jej serce nie jest już zdolne do prawdziwej miłości, i radzi Alfredowi, aby ten starał się zapomnieć o niej, póki jeszcze czas (duet **Un di, felice, eterea**). Pod wpływem gorących słów mężczyzny, w sercu Violetty budzą się echa dawnych, zapomnianych uczuć. Wśród dochodzących zza drzwi odgłosów zabawy, Violetta zostaje sama i rozmyśla nad pustką i nicością życia, jakie dotychczas pędziła – pozornie tylko wesołego i beztrudnego. Waha się, czy nie zerwać z przeszłością i po raz ostatni nie doświadczyć prawdziwej miłości (aria **Sempre libera**).

AKT II

ODSŁONA I

Violetta idzie za głosem serca. Wraz z Alfredem przenoszą się do domku na wsi. Mężczyzna przypadkiem dowiaduje się od służącej Anniny, że Violetta wyprzedaje swój majątek po to, aby pokryć koszty ich ekskluzywnego życia. Alfredo uświadamia sobie, że jest utrzymankiem i postanawia zdobyć pieniądze, by pomóc ukochanej. Natychmiast wyrusza do Paryża. Zamierza uregulować długi i zobowiązania finansowe Violetty. Po jego wyjeździe niespodziewanie zjawia się ojciec Alfreda – Germont. Błaga Violettę, aby dla dobra Alfreda i jego rodziny zrezygnowała ze swej miłości (duet **Pura siccome un angelo**). Po chwili, Germont orientuje się, że intencje Violetty są czyste. Violetta godzi się na tę najcięższą ofiarę. Przysięga zachować rozmowę z Germontem w tajemnicy, aż po grób. Po powrocie Alfreda, Violetta oświadcza mu, że musi na krótki czas wyjechać. Powraca do Paryża, aby oddać się zabawie. Po odjeździe kobiety, Alfredo odnajduje list, w którym ukochana donosi, że wyjeżdża na zawsze. Postanawia bowiem prowadzić dawny tryb życia. Wściekły Alfredo nie może pogodzić się z tą wiadomością. Chce podążać w ślad za Violettą. Niespodziewanie odwiedziny składa mu ojciec. Germont namawia syna do powrotu do rodzinnej Prowansji (aria **Di Provenza mare il suol**). Ten jednak chce pomścić tę zdradę i odnaleźć ukochaną.

ODSŁONA II_BAL MASKOWY

U Flory Bervoix, przyjaciółki Violetty, odbywa się przyjęcie. Na balu maskowym, wśród korowodów dam przebranych za cyganki oraz panów w rolach pikadorów i torreadorów pojawia się Violetta u boku Barona Douphol. Przybywa też rozgoryczony Alfredo. Zasiada do gry w karty z baronem i wygrywa znaczną sumę pieniędzy. Następnie prowokuje rozdrażnionego już rywala do ostrej wymiany zdań i wreszcie wzywa go na pojedynek. Gdy Violetta stara się przeszkodzić starciu, Alfred obrzuca ją obelgami. W napadzie furii Alfredo, na oczach gości upokarza ukochaną, rzucając jej wygrane pieniądze w twarz, niejako zapłatę za wiejską sielankę. Upokorzona Violetta ponownie traci przytomność, zaś ojciec Alfredo, który zjawia się właśnie w tym momencie, wyprowadza syna czyniąc mu wyrzuty za jego brutalne zachowanie.

AKT III

Violetta leży bez sił. Jedyne jej przyjacielem, Doktor Grenvil zdaje sobie sprawę, że zostało jej ledwie kilka godzin życia. Kobieta leży samotna w swym mieszkaniu, marząc jedynie o tym, by przed śmiercią ujrzeć ukochanego. Słabnącym głosem czyta list od Germonta, który trawiony wyrzutami wyjawia synowi prawdziwe powody odejścia Violetty i zapowiada jego bliskie przybycie. Violetta roni łzy na zapisane kartki listu. Wie, że jest już za późno (aria **Addio, del passato**). Za oknem, o ironio losu, rozlega się gwar rozbuchanego karnawału miasta. Alfredo przybywa i rzuca się w objęcia ukochanej (duet **Parigi, o cara**), która w nadludzkiej euforii odzyskuje siłę i radość. To jednak tylko ostatni wybuch płomienia życia przed nieuniknioną śmiercią. Jest już za późno. Violetta umiera.

Tadeusz Płatek

SYNOPSIS

ACT I

Violetta Valéry senses that she will soon die. She is exhausted with the eventful life of a sought-after courtesan. At a ball at the home of her friend (Flora), she is introduced to Alfredo Germont, who has been fascinated with her for a long time now. The guests, particularly Violetta's present partner, Baron Douphol, are amused by the youth's displays of respect and suggest that he propose a toast (Duet: **Libiamo ne' lieti calici**). When the present company moves to a different room, Violetta faints. Only Alfredo stays with her and takes the opportunity to confess his love (Duet: **Un dì felice**). Though there is no place in Violetta's life for flights of the heart, in her amusement she gives him a camellia flower, asking him to return it when it wilts (that is, the next day). Among the echoes of the party coming from behind the door, Violetta fights with her thoughts – she does not want to abandon her current life in the frenzy of debauchery; on the other hand, in the face of her progressing lung illness, she wants, for one last time, to experience true, unconditional love (Aria: **Sempre libera**).

ACT II

SCENE 1

Violetta decides to follow her heart. Alfredo and Violetta move to a country house. He finds out by accident from the maid, Annina, that Violetta has been selling her property to cover the costs of their lavish lifestyle. Alfredo realises that he has been a kept man and decides to find money to help the woman he loves. He sets off to Paris right away. He decides to repay her debts. After he leaves, unexpectedly his father, Germont, arrives and begs Violetta to break off her relationship with his son for his own sake and for the sake of his family (Ensemble: **Pura siccome un angelo**). After some time he realises that her intentions are pure. She agrees to pay the highest price. She promises to keep the conversation secret, so that only after her death Alfredo may learn the truth. When Alfredo returns, she says she must leave for a short period of time. She returns to Paris, back to the parties and lead her old life. Alfredo is furious and can not accept the news. He decides to follow her. Suddenly, his father visits him. Germont tries to make his son come back to his native Provence (Aria: **Di Provenza mar il suol**). But Alfredo wants to take revenge for the betrayal and to find his lover.

SCENE 2_THE MASKED BALL

There is a reception at Flora Bervoix's, Violetta's friend. At the masked ball, among the trails of women dressed up as gypsies and gentlemen as picadors and toreadors, Violetta appears, accompanied by Baron Douphol. Embittered Alfredo shows up. He sits at the gaming table and plays a game of cards with the baron, leaving with handfuls of money. He then provokes an angry rival to a furious exchange and, finally, challenges him to a duel. When Violetta tries to stop the confrontation, Alfredo abuses her in front of the guests and, in his fury, he throws his winnings at her feet in payment for her services in the country house. Humiliated Violetta faints again, and Alfredo's father, who shows up right at that moment, rushes his son out, scolding him for his brutish behaviour.

ACT III

Violetta lies in bed exhausted. Her only friend, Doctor Grenville, realises that she has barely a few more hours to live. She is alone in her flat, dreaming only about meeting her lover for the last time before her time is up. With the weakening vice she reads a letter from Germont who, tormented by remorse, has revealed the real reasons of Violetta's sudden departure to his son, and announces his imminent arrival. Violetta cries, and her tears blot the pages of the letter. She knows it is too late. (Aria: **Addio, del passato**). Outside the window, ironically, there are joyful noises of the Carnival in town. Alfredo rushes in and throws himself into the arms of the woman he loves (Ensemble: **Parigi, co cara**), and her energy and exuberant joy of life return. This is the final flame of life before inevitable death. It is too late. Violetta dies.

Tadeusz Płatek

Translation_Krzysztof Mazurek

VIOLETTA

Czy prawdziwa miłość byłaby dla mnie nieszczęściem?

Co wybierzesz, niespokojna moja duszo?

**Nikt jeszcze cię nie rozpałił. O, radości,
której nie zaznałam: kochać i być kochaną!**

**I miałabym nią wzgardzić
dla jałowych szaleństw mojego życia?**

VIOLETTA

Sarà per me sventura un serio amore?

che risolvi, o turbata anima mia?

Null'uomo ancora t'accendeva.

O gioia ch'io non conobbi, essere amata amando!

E sdegnarla poss'io per l'aride follie del viver mio?

OD „DAMY KAMELIOWEJ” DO „TRAVIATY”, CZYLI KRÓTKA HISTORIA DWÓCH NIEMORALNYCH ARCYDZIEŁ

MACIEJ NEGREY

Na paryskim cmentarzu Montmartre skromny, lecz elegancki nagrobek z białego marmuru znaczy miejsce spoczynku dwudziesto-trzyletniej Alphonsine Plessis, zmarłej 3 lutego 1847 roku. **Śmierć przywróciła jej prawdziwe imię, cały Paryż znał ją bowiem jako Marie Duplessis, kojarząc być może ze starą szlachecką rodziną, która wydała niegdyś samego kardynała Richelieu** i paru innych pomniejszych polityków. Czy ta drobna machinacja miała służyć podniesieniu pozycji Alphonsine, czy też poprawie samopoczucia jej dobrze urodzonych kochanków, wśród których nie zbywało ani na złotych młodzieńcach, ani na bogatych starcach – to już nieważne, bo i nie pod tym nazwiskiem przeszła do historii. Uwieczniona została jako Małgorzata Gautier alias Dama kameliowa przez Aleksandra Dumasa syna, a Giuseppe Verdi rozstawił ją jako Violetkę Valéry w operze „La Traviata” – co oznacza: złąkkaną.

Ale nawet ten eufemistyczny tytuł zdawał się wywlekać na afisz sprawy, o których nie rozmawiało się w towarzystwie, i gorszył tych samych, którzy w myślach określali główną bohaterkę całą paletą synonimów, jakie posiada słowo „ prostytutka”. W końcu jednak i oni,

choć pod pewnymi warunkami, musieli się pogodzić z faktem, że dwa niezaprzeczalne arcydzieła – jedno literackie, drugie muzyczne – powstały z inspiracji losami „kobiety upadłej”.

Tymczasem powróćmy do chwili, w której Marię Duplessis opłakują (krótko i we własnym gronie) nie tylko młodzi utracjusze i stetryczali baronowie, ale także paryscy artyści, którzy ją uwielbiali. Ferenc Liszt miał jej obiecać wspólny wyjazd do Konstantynopola, a może nawet i wspólne życie, gdy tylko wróci z tournée. Otóż i wraca, zakochany po uszy w Karolinie Sayn-Wittgenstein, którą poznał w Kijowie. Wiadomość o śmierci Marii dochodzi doń w Polsce. Znany poeta Teofil Gautier, pisze o niej liryczne wspomnienie, a ledwie rok później Aleksander Dumas syn wydaje swą powieść, obdarzając bohaterkę nazwiskiem wspomnianego poety... Najwyraźniej ktoś o kimś wie więcej, niż ów by przypuszczał, ale mniejsza już o tę zastanawiającą zbieżność, ważniejsze jest tempo wydarzeń, po którym znać, że „Dama kameliowa” powstała pod wpływem szczerzego impulsu. Bo też jest tajemnicą poliszynela, że to właśnie Dumas łączył z Marią krótkotrwały lecz gorący romans, tym prawdziwszy, że młody literat nie zaliczał się bynajmniej do kategorii – użyjmy na odmianę dzisiejszego

eufemizmu – sponsorów. Owa autentyczność, owa szczerłość, przemawiają z całą siłą w dramacie scenicznym, na który w następnym roku Dumas przerobił swoje dzieło. Demaskując się po trosze ujawnił, że ma prawo dać świadectwo prawdy o swej bohaterce, choćby ta prawda miała przejść płynnie w literacką fikcję. Sam ładnie pisze o tym w przedmowie do drugiego wydania sztuki: „Maria Duplessis nie miała wprawdzie wszystkich owych wzruszających przygód, których użyczam Małgorzacie Gautier, ale byłaby gotowa je mieć”. **Historia więc była „z życia wzięta”, a takie przecież są najbardziej pożądane.**

Lecz zamiast sztuki, na scenę wchodzi teraz cenzura. **Czym innym bowiem jest powieść, czytana w domowym zaciszu, a czym innym utwór sceniczny, którego treść głoszona w blasku światła rampy wobec zgromadzonej publiczności, może ją zgorszyć, lub wzburzyć.** Dowcipnie i lekko, bo już po latach, opisuje Dumas we wspomnianej przedmowie sposoby, jakimi jego wysoko ustosunkowani protektorzy usiłowali cenzurę obejść, na koniec zaś składa tej szacownej instytucji gorące podziękowanie. Gdyż po zdjęciu „zapisu” publiczność, spragniona długo zakazanego owocu, wali do teatru drzwiami i oknami. Jest dzień 2 lutego 1852 roku. Nazajutrz minie pięć lat od śmierci Marii Duplessis. Na jednym z pierwszych spektakli, wśród publiczności przybyłej do teatru Vaudeville, pojawia się Giuseppe Verdi wraz ze swą towarzyszką życia – Giuseppiną Strepponi...

Oboje są już w Paryżu od jesieni poprzedniego roku. To właśnie tam, przed pięciu laty, związali się ze sobą uczuciem. Stamtąd wyjechali do Busseto, miasteczka w księstwie Parmy, opodal którego Verdi się urodził, w którym spędził młodość, i z którego pochodziła młodo zmarła, pierwsza żona kompozytora – Margherita Barezzi. Wciąż mieszka tu jej ojciec – Antonio Barezzi, dobroczyńca Verdiego. Sytuacja jest niezręczna – gdybyż jeszcze przyjechali do Busseto jako małżonkowie! Ale nic podobnego. W dodatku ta Strepponi jest śpiewaczką... Wszyscy tu kochają muzykę, ale wiadomo, jakie są te wszystkie śpiewaczki i aktorki. Wolne kobiety... ładne rzeczy! To, co uchodzi w Paryżu, jest nie do przyjęcia w porządnym, włoskim miasteczku. Niech lepiej wracają tam, skąd przybyli.

I tak się istotnie dzieje. Ostracyzm rodaków, podszyta kołtunerią surowość ich obyczajów mogły sprawić, że w postaci Małgorzaty Gautier ujrzał Verdi przede wszystkim kobietę, która zbłądziła w poszukiwaniu niezależności i to dwukrotnie. **Po raz pierwszy, gdy obrała swą profesję w mniemaniu, że wyzwoli ją ona od nędzy, po raz drugi, gdy uwierzyła, że miłość uwolni ją od skutków tamtego wyboru, który okazał się straszliwą pułapką.** Przypuszczalnie zresztą Verdi znał powieść Dumasa, czytał ją bodaj podczas poprzedniego pobytu w Paryżu i podobno już wtedy myślał o libretcie na niej opartym. Teraz jednak ujrzał ją na scenie, która była jego żywiołem. Klamka zapadła.

Po prawdzie miał inne plany. Chodziły mu po głowie wielkie tematy literackie. Marzył o Szekspirowskim „Królu Learze”. W 1850 roku naszkicował zarys libretta i posłał go do Neapolu Salvatorevi Cammarano, z którym niedawno współpracował przy „Luizie Miller”. „Niestety – pisał do nieznanego adresata – te wielkie tematy wymagają wiele czasu [...]. Przymiśnięty do muru dwoma zamówieniami, zmuszony byłbym wybrać tematy łatwiejsze i krótsze, ażeby podolać moim zobowiązaniom”. Rozdziela więc role: Cammarano, zamiast do „Króla Leara”, ma napisać libretto do „Trubadura”, przeznaczonego dla Rzymu, stary zaś przyjaciel Francesco Maria Piave otrzymuje za zadanie sporządzić libretto do „Stiffelia” dla Triestu i do „Rigoletta”, zamówionego przez Teatro La Fenice w Wenecji. W 1850 roku „Stiffelio” pada w Trieście. „Rigoletto”, po nieprawdopodobnych zmaganiach z cenzurą, rok później święci wielki triumf. Verdi nie pozwala wytchnąć Piavemu. Obejrząwszy sztukę Dumasa, zleca mu opracowanie tekstu „Damy kameliowej”, sam zaś wraca do Busseto, by w pośpiechu pracować nad „Trubadurem”. Ale Cammarano choruje i wkrótce umiera. Verdi śle wdowie umówione honorarium ze sporą nawiązką. Libretto kończy kto inny. Piave przyjeżdża do Busseto i pracuje razem z Verdím. Tak, wciśnięta ukradkiem pomiędzy inne opery, powstaje „Traviata”.

Verdi wysyła do Wenecji libretto. Wenecjanie chcą przenieść akcję opery do XVII wieku, a główną rolę – młodzieńczej i smukłej Violetty – powierzyć puszystej Fanny Salvini-Donatelli. Piave jedzie do Wenecji z interwencją – daremnie. Tymczasem „Trubadur” wznieca w Rzymie entuzjazm. Jest 15 stycznia 1853 roku. Praca nad „Traviatą” dobiega końca. Siedem tygodni później, 6 marca, w weneckim La Fenice ma miejsce jej premiera. I ponosi klęskę.

*

Tak w każdym razie uważał Verdi.

„Moja wina, czy śpiewaków?” – zapytywał nazajutrz sam siebie w liście do ucznia i przyjaciela, Emanuela Muzio. Nieco inaczej ujął to pisząc do rzeźbiarza Vincenzo Luccardiego: „Fiasco zdecydowane! Nie wiem, czyja wina, i lepiej o tym nie mówić. Nie powiem ci nic o muzyce, lecz pozwól mi, abym nic ci nie mówił również o wykonawcach”.

A więc wykonawcy... Verdi nie był z nich zadowolony i podobno oświadczył im to wprost. Baryton Felice Varesi, odtwórca roli Germonta, tak wspaniały jako Rigoletto, był kompletnie niedysponowany. Tenor Lodovico Graziani zdaniem Verdiego raczej mruczał niż śpiewał partię Alfreda. Prawda, że był chory i jedno przedstawienie trzeba było z tego powodu odwołać. Salvini-Donatelli śpiewała za to pięknie i już w I akcie wywołała wielki aplauz arią „Sempre libera”, ale gdy w akcie III – jako wycieńczonej gruźlicą Violetcie – doktor przepowiedział jej rychły zgon, publiczność nie posiadała się z uciechy widząc tak pulchną suchotniczkę. Nie brakło i głośnych komentarzy z widowni. Mimo to „Traviata” utrzymała się przez dziesięć kolejnych wieczorów i przyniosła całkiem niezłe wyniki finansowe. Nie był to więc triumf, ale i nie generalna klapa.

Verdi pojmował to doskonale. Miał już prawie czterdzieści lat, był twórcą osiemnastu oper, żaden dotąd sukces nie przewrócił mu w głowie, ani żadna klęska nie popchnęła w depresję. Jednak niepowodzenie „Traviaty” dotknęło go mocno. Lecz na co liczył? Sam wybrał temat, o którym wiedział, że jest „niemoralny”, sam żądał od Piavego nowości w jego potraktowaniu, sam wyobraził sobie inscenizację ściśle przylegającą do treści pierwowzoru, a więc usytuowaną w realiach współczesnych. Ale przecież kto wie, czy nie wybrał Wenecji dlatego, że tutejsze pojęcie o moralności było znacznie bardziej liberalne niż w Rzymie, czy na włoskiej prowincji, a zresztą – jak trzeźwo zauważył któryś z krytyków – Mozartowski „Don Giovanni” był niemoralny w znacznie wyższym stopniu niż „Traviata”. A współczesne stroje? A współczesna akcja, nad którą unosi się duch modnego walca, nie rozwiewający się nawet w tak dramatycznych momentach, jak słynna scena gry w karty z II aktu, a wręcz potęgujący je...

Tak, to możliwe. **Opera – to przecież bajka dla dorosłych. Ma za cenę biletu unieść widza na chwilę w świat inny niż ten zwykły, codzienny, pełen utrapień i nudy. Lepszy, czy gorszy – ale w każdym razie inny.** Niech więc sobie będzie i kurtyzana, byleby to było dawno, byleby to nie dotyczyło naszego otoczenia, naszych własnych bolesnych wstydów i zgryzot. Nie bez przyczyny proponowano Verdiemu przeniesienie akcji „w czasy kardynała Richelieu”, choć gdyby ktoś skojarzył, że rodowe nazwisko eminencji brzmiało du Plessis, na pewno by tego nie uczyniono... Niejednokrotnie wcześniej i później Verdi na takie przenosiny się godził. A także na zmianę tytułu. Zawsze jednak czynił to z poczuciem głębokiego uszczerbku, jakie ponosi sens dzieła, prawda, którą ono głosi. Pół biedy, gdy trzeba było ustąpić cenzurze ze względów politycznych. Wszak mało brakowało, by następna opera Verdiego, „Bal maskowy”, została wystawiona pod tytułem... „Księżę Szczecina”, by nikt nie wyimaginował sobie jakiejś „zbrodniczej aluzji”. Zresztą sam tytuł „Bal maskowy” to też produkt kompromisu. Ale „Traviaty” nie można było przemianować na „Fryne”, a Paryża na starożytne Ateny. Nie tylko dlatego, że Verdiemu zależało na ukazaniu spraw, które dzieją się tutaj i teraz, a które są rezultatem podwójnych standardów moralnych, nieszczęśliwego położenia kobiet,

deprawującej siły mamony i kulturowanych przesądów. Także dlatego, że muzyka „Traviaty” nie nadawałaby się do żadnego innego tematu, do żadnego innego miejsca i czasu. Ktoś powie – opera, i w ogóle teatr – są sztuką pełną umowności. Jakoś w innych dziełach Verdiemu nie przeszkadzało pisać takiej umownej stylistycznie muzyki. Zgoda. Ale wszystko wskazuje na to, że „Traviata” jest jedną z najbardziej osobistych wypowiedzi Verdiego. A dzieła osobiste poznaje się po tym, że nie kłamią.

*

I prawda w końcu zwyciężyła. Czternaście miesięcy później, 6 maja 1854 roku, w zmienionej obsadzie, na deskach innego weneckiego teatru, San Benedetto, „Traviata” odniosła wielki triumf. Niewielkie retusze, jakim Verdi poddał partyturę, miały czysto techniczne znaczenie. Wkrótce operę wystawiono w Rzymie i w Neapolu, tu i ówdzie pod tytułem „Violetta”, przeciwko czemu kompozytor specjalnie nie protestował. W 1855 roku „Traviatę” ujrzał Wiedeń, a w 1856 – Londyn, Nowy Jork i Warszawa, gdzie została ona bardzo starannie przygotowana przez wspaniałego dyrygenta Jana Quattriniego, przyjaciela Stanisława Moniuszki.

Od tej chwili po dziś dzień trwa wielkie, i ani na chwilę nie słabnące powodzenie tej opery. Na pytanie o jego przyczynę, odpowiedź mogła by brzmieć: jest to dzieło o blaskach i manowcach młodości, prawdziwe, i dlatego wiecznie młode.

Autor jest kompozytorem i muzykologiem,
wykładowcą Akademii Muzycznej w Krakowie

ALFREDO

**Pijmy z pucharów radości,
które zdobi piękno,
a ulotna chwila
niech upoi się rozkoszą.
Kosztujmy słodkich drzeń,
które budzi miłość,
bo to wszechwładne oko
przenika serce.
Ucztujmy, wśród pucharów
gorętsze będą pocałunki miłości.**

ALFREDO

Libiam ne' lieti calici
che la bellezza infiora,
e la fuggevol ora
s'inebri a voluttà.

Libiam ne' dolci fremiti
che suscita l'amore,

Poiché quell'occhio al core
onnipotente va.

Libiamo, amor fra i calici
più caldi baci avrà.

RADOŚĆ I ŚMIERĆ

MARCIN STRZELECKI

Gruźlica

Wadrem romantycznej tragedii, grzesznica, nawet nawrócona, musi umrzeć. Wyrok na Violetcie wykonuje natura. Gruźlica – cichy bohater opery – rozwija się wraz z fabryką akcji. Już w I akcie Violetta kaszle, blednie, słabnie. **W romantycznym ujęciu gruźlica jest czymś więcej niż jedynie biologiczną przypadłością.** To fakt kulturowy, który odwołuje się do na całej XIX-wiecznej sztuce. Literatura tego okresu pełna jest na wpół upiornych, na wpół erotycznych opisów „suchotniczego piękna”. Ciężkie choroby łączono przy pomocy opłatu i eteru. Oniryczne odurzenie, rezygnacja, przeplatają się z podnieceniem i wiarą. Romantyczne lęki, przezwyciężenie o ciężącym na człowieku fatum, znajdują w gruźlicy materialne potwierdzenie. Zakazana natura choroby długo pozostawała tajemniczą. Jeszcze w scenie finałowej „Traviaty” trójka bohaterów chętnie pada sobie w objęcia. Ale już w „Cyganiach” Pucciniego z 1896 roku bohaterzy ostrzegają się przed infekcją. Skąd ta różnica? Zarazki gruźlicy wyizolował dopiero w 1882 roku Robert Koch. Tajemnicze fatum okazało się miedź postaci mikroskopijnych patógenów.

W XIX wieku powszechna i codziennie była wiedza o tym jak się na gruźlicę choruje i jak się na nią umiera. Wiedzieli o tym i Dumas i Verdi. Zarówno w powieści jak i w operze nie brak odniesień do ówczesnej wiedzy na temat choroby, wiedzy zarówno medycznej jak i potocznej. Pijarczy sugeruje, że drżące w Marghericie „zazę, niemol zawsze są wymiaki chorób płucnych”. W finałowej scenie opery Verdi realnie stycanie oddaje fenomen zwany przez lekarzy spes phthisica – gruźlica nadziera. Ostatnie tchnienie Violetty poprzedza nagła euforia. W ekstatycznym uniesieniu, na wysokim „b”, tożbrzmiewa ostatnie słowa bohaterki glia – radość.

Na bezdrożach

Aphronisa Plessis – pierwowzór Violetty Valéry, Verdivskiej „Traviaty” – pochodziła z Normandii, Calerocina przez matkę i stręczona przez własnego ojca została słizną prostytutką w wieku ledwie lat dwunastu. Dzięki niezwykłej urodzie zyskała powodzenie i rozpoczęła karierę kurtyzany, tyłek błyskotliwą co krótką. Przyjechała do Paryża jako 15-latką (już rok później – jako Marie Duplessis – przyjmowała amatorów we własnym salonie przy rue Madeleine). Niekumarna po gruźlicę w wieku dwudziestu trzech lat zdołała zyskać reputację dyskretnej, czarującej, dawającej i inteligentnej kochanki.

Kolejne literackie wcielenia Marii Duplessis – Margherita Gautier („Dama kameliowa”) i Violetta Valéry („La Traviata”) – mają pewien rys, którego być może brak w pierwowzorze. Zarówno Dumas jak i librecista Francesco Maria Piave kreśląc swe postaci podnoszą kwestie wartości wyboru życiowej drogi. Wskazie „la traviata” może znaczyć tyleż „zbrakano”, co „tędną poza drogą”, poza główną, poważnie akceptowaną drogą. Tak postrzegane postaci Margherity i Violetty uosabiałyby romantyczny ideał indywidualizmu i niezależności.

„Sempre libera degg’io” – wyznaje Violetta w I akcie – „Wiecznie wolną być muszę”. I nie chodzi tu wyłącznie o kielkującą świadomość społecznego upośledzenia kobiet. „Violettami” były w równym stopniu siostry Brontë czy Chopin czy Keats (nota bene wszyscy zmarli na gruźlicę). Romantycy tchneli bowiem w tę postać heroizm uniwersalny – jedyną się zdolną wspomóc idealizm w konfrontacji z realizmem.

Wymowa trylogii oper „Rigoletto”, „Il trovatore” („Trudador”) i „La Traviata” jest głęboko pesymistyczna. Verdi zwierza się w listach: „Moje myśli są czarne i takie pozostaną do końca mojej kariery, do której czuję odrzucenie”. Sam w latach 50-tych doświadcza ataków ze strony stróżów mieszczańskiej obyczajowości. Kompozytor i jego towarzyszą Giuseppino Strepponi posiadają związek w sferze niemoralnym, bo mieszkaniowym i związków. W tym rozdziale biografii kompozytora szukać można źródeł ostrej krytyki „Lobuznika”, hipokryzji bijącej z opór tego okresu. Najostrej zaś galeria poprzez Historie Violetty. Oto „kobieta upadła” okazuje się być lepsza od całej reszty.

Paryż Verdiego

Żądła „Traviaty” biją w stolicy Francji. Podczas swoich wielokrotnych wizyt w mieście Verdi chłoniął atmosferę swobodny obyczajowej, jakiej w ówczesnych Włoszech trudno było szukać. Indopracja tektury Donato wymagała dogadzenia lub wręcz zaniedbała wielu wątków zbyt drastycznych dla publiczności włoskiej). Innym źródłem inspiracji była muzyka Paryża. W operze pobrzmiewają popularne paryskie melodie, pulkujące walczyki. Zapochyczenia i stylizacje pełnią rolę dźwiękowych didaskaliów. Odgłosy przechadźniów bawiących się na ulicy w karnawał (III Akt), są niemal elementem scenografii. „Muzykę w muzyce” wprowadza także trupa „hiszpańskich cyganek”, „torreadorów” i „pikadorów” (bal w II Akcie). Główne wątki kultury flamenco – namietność i śmierć – doskonale rezonują z ogólnym wydźwiękiem „Traviaty”.

Najważniejszą jednak inspiracją Verdiego był paryski teatr bulwarowy. To tu narodził się nowy gatunek – melodramat. Tutaj też sztuka teatralna nawiązywała do codziennego życia. Fascynacja francuska sztuka teatralną tłumaczy estetyczny zwrot w twórczości Verdiego na przełomie lat 40-tych i 50-tych. Już w dwóch operach z 1849 roku – „Bitwa pod Legnano” i „Luiza Miller” – daje się zauważyć nadzwyczaj wydatny wpływ dramaturgii. Od tego momentu opery Verdiego stają się prowadzonymi muzycznymi melodramatami.

Laserunek orkiestry

Zmianę zapowiada już sam próg z otwierającą efemeryczną, frazą skrzypiec w wysokim rejestrze. Najważniejsze motywy opery pojawiają się kolejno, lecz w porządku odwrotnym do przyszłego przebiegu akcji. Na tym nie koniec eksperymentów. „La Traviata” jest w zasadzie operą kameralną. Zaledwie w dwóch dużych, kontrastujących scenach, tuż wokół w mitymny, wewnętrzny świat bohaterów.

Odziedziczone po poprzednikach muzyczne konwencje Verdi definiuje na nowo i podporządkowuje dramaturgii. Przelatuje konwencjonalną „numerowość” (podział na wyraźne odniki, jak recytatyw czy aria) głów nie dzieł. Waga melodii. Partie wokalne przechodzą płynnie między parlando (melorecytacja) a cantabile (śpiew). Melodie płyną też z gestu do głosu. Ale przestają być wydzielnymi z soloków popielem jednego śpiewaka. Są integralnie wplecione w akcję. Partia orkiestry jest subtelny laserunkiem, podkolorowaniem melodycznego rysunku. Harmonia, plany tonalne i instrumentacja podkreślają kluczowe momenty narracji.

Pierwszych słuchaczy „Traviaty” bulwersował nie tylko temat opery, lecz także jej forma. Dobrane przez Verdiego środki wyrazu – zarówno muzyczne jak i teatralne – przewyższały – okazały się nadzwyczaj sugestywne. Kompozytor nie pozostawia słuchacza obojętnym, niemal wymusza empatię. Serwuje słuchaczom emocjonalny roller coaster oscylując pomiędzy ekscytacyjnymi skrajnościami. Jest w tym Verdi kontynuatorem starej włoskiej tradycji operowej, gdzie kontrast między momentami chłodu (jako, pogodnie) a scuro (ciemno, ponuro) stanowi podstawę dramaturgii. „Traviata” przestaje być typowym mieszczańskim, barwnym i głośnym, cieszącym oko i ucho widowiskiem. Przewidywanym celem jest katharsis. To tym właśnie tkwi problem. Czyż po to porządku mieszczański wybiera się do opery by pozwolić sobie być spokojnym sumienia, by być oskarżonym z hipokryzją i emocjonalnie misternym zamknięty skrajnościami?

Autor: Janusz Kamiński, Uniwersytet Warszawski, kompozytor i wybitny dyrygent, laureat Nagrody im. Fryderyka Chopina.

GERMONT

Okryjmy przeszłość zapomnieniem;

GERMONT

Copriam d'oblio il passato;

l'amor che m'ha guidato,

sa tutto perdonar

miłość, która mnie wiodła,

umie wszystko wybaczyć.

ROBERTO SKOLMOWSKI

Reżyser, scenarzysta, pedagog i aktor. Zadebiutował w Operze Bytomskiej w 1987 roku reżyserując „Rigoletto” G. Verdiego i od tego czasu zasłynął oryginalnymi realizacjami ponad 80 widowisk operowych. Wśród nich znalazły się liczne dzieła G. Verdiego, m.in. „Otello”, „Trubadur”, „Falstaff”, „Moc przeznaczenia”, „Nabucco”, „Traviata”, „Rigoletto”, „Requiem” i trzy inscenizacje „Widm” S. Moniuszki, w tym słynna wersja przygotowana dla Międzynarodowego Festiwalu Wratiscavia Cantans. Wśród jego inscenizacji teatralnych z udziałem setek wykonawców znalazła się „Carmina Burana” C. Orffa, która w 2009 roku zebrała cztery najważniejsze Złote Maski (m.in. za scenariusz, reżyserię i inscenizację). Specjalizuje się w wielkich widowiskach – jest autorem największej w dziejach inscenizacji opery „Straszny dwór” S. Moniuszki wykonanej we wrocławskiej Hali Stulecia i uznanej za „Najwybitniejszą Inszenizację Roku 2001”. Jego „Napój miłosny” G. Donizietiego zrealizowany w Teatrze Wielkim w Łodzi otrzymał Złotą Maskę za najlepszy spektakl 1999 roku. Trzy lata później stworzył dla Opery we Lwowie pierwszą w powojennych dziejach realizację tego dzieła wykonaną w języku polskim przez artystów ukraińskich z okazji Roku Polskiego na Ukrainie. Jego monumentalne superprodukcje przygotowane z wielkim rozmachem i z użyciem nowych technologii multimedialnych i telewizyjnych (m.in. „Carmen”, „Trubadur”) obejrzały dziesiątki tysięcy widzów. Z dużym powodzeniem reżyseruje musicale, operetki i komedie muzyczne. Jest autorem kilkunastu inscenizowanych koncertów i gali. Zajmuje się również reżyserią światła z użyciem najnowocześniejszych rozwiązań technicznych. Jego spektakle gościły na festiwalach krajowych i zagranicznych. Był głównym reżyserem Teatru Wielkiego w Poznaniu. W latach 1993–1994 pełnił funkcję kierownika artystycznego Opery Wrocławskiej. Zainaugurował Scenę Kameralną Opery Wrocławskiej w Szczawnie Zdroju, z której powstała następnie Śląska Opera Kameralna. Tu właśnie realizował program małych, kameralnych inscenizacji operowych („Służąca Panią” G. Pergolesiego czy „Kantata o kawie” J.S. Bacha, która okazała się wielkim sukcesem). W ciągu 25 lat stworzył blisko 100 produkcji teatralnych, operowych, filmowych i telewizyjnych. Za czasów jego dyrekcji (2007–2011) Wrocławski Teatr Lalek zrealizował 53 premiery i stał się atrakcyjnym miejscem na mapie kulturalnej miasta, odwiedzany przez ponad 100 tysięcy widzów rocznie. Był twórcą polskiej prapremiery opery marionetkowej „Pożar” J. Haydna. Zapraszał do współpracy wybitnych artystów polskiej sceny. Zainicjował wydanie pierwszego polskiego wydania arcydzieła „Statku Błaznów” S. Branta. Odmienił sposób postrzegania teatru lalek, jako skierowanego wyłącznie do młodego widza. Jego „Bajkobus”, czyli objazdowa, nowoczesnie wyposażona scena teatralna – umieszczona na platformie samochodowej i będąca precyzyjną kopią neobarokowego gmachu Teatru Lalek we Wrocławiu – została uznana za Najważniejsze Teatralne Wydarzenie Artystyczne Roku 2009 i ogłoszona przez „Gazetę Wyborczą” Fajerwerkiem Roku. Przedsięwzięcia Artysty wykraczały poza tradycyjne ramy teatru lalkowego. Poszukiwał dla spektakli niekonwencjonalnych przestrzeni. Znany jest z realizacji interdyscyplinarnych projektów kulturalno-edukacyjnych. Jedną z jego inicjatyw było przywrócenie do życia Ogrodu Staromiejskiego we Wrocławiu oraz powołanie jedynej w Polsce stałej sceny na wodzie (i w wodzie) we wrocławskim Aquaparku. Był wykładowcą Akademii Muzycznej w Poznaniu, Państwowej Wyższej Szkoły Teatralnej w Krakowie oraz prowadził wykłady mistrzowskie na Wydziale Scenografii Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie. W 2011 roku otrzymał niezwykłą, bezprecedensową propozycję przekształcenia Filharmonii Podlaskiej w Operę i Filharmonię Podlaską – Europejskie Centrum Sztuki w Białymstoku, tworząc tym samym od podstaw zupełnie nową, nie mającą precedensu w Polsce i krajach sąsiednich, instytucję i projektując jej wielopłaszczyznową działalność w całkowicie nowej formule. Dzięki podjętej przez niego strategii zarządzania, w ciągu niespełna roku Operę i Filharmonię Podlaską – Europejskie Centrum Sztuki odwiedziła rekordowa liczba ponad dwustu tysięcy osób. Na deskach tej właśnie sceny zrealizował m.in. trzy spektakle, w tym dwa spektakularne widowiska na okoliczność Wielkiej Inauguracji nowego gmachu instytucji w dniach 28–29 września 2012 roku: operę „Straszny dwór” S. Moniuszki oraz musical „Korczak” Ch. Williama, który został uznany „Najlepszym spektaklem roku 2012 w Polsce” i otrzymał nagrodę imienia Jana Kiepury. Zaś program edukacyjny opery został ogłoszony „Wydarzeniem Historycznym Roku”. Laureat wielu nagród, m.in. Wrocławskiej Nagrody Teatralnej, wielu Złotych Masek i Nagrody Hebla, Nagrody Tomka, lauru Kuriera Lubelskiego dla wydarzenia artystycznego sezonu 2003/2004 za przedstawienie „Straszny dwór” S. Moniuszki w Teatrze Muzycznym w Lublinie. W 2013 roku został uhonorowany Medalem Komisji Edukacji Narodowej „za szczególne zasługi dla oświaty i wychowania”. Jeden z najbardziej cenionych współcześnie menedżerów kultury.

MICHAŁ KLAUZA

Kierownik Muzyczny Opery i Filharmonii Podlaskiej oraz drugi dyrygent Narodowej Orkiestry Symfonicznej Polskiego Radia. W latach 2004–2008 był dyrygentem i zastępcą dyrektora muzycznego Welsh National Opera w Cardiff (Wielka Brytania) – na deskach tej sceny zostały wystawione pod jego dyrekcją liczne przedstawienia, m.in. „Carmen” G. Bizeta, „Rigoletto”, „Trubadur”, „Aida”, „Falstaff” (z B. Terfelem w roli głównej) i „Otello” G. Verdiego, „Wesoła wdówka” F. Lehára (spektakl zarejestrowany przez Telewizję BBC), „Wesele Figara” i „Don Giovanni” W.A. Mozarta oraz „Cyganka” G. Pucciniego. W grudniu 2011 roku poprowadził wersję koncertową „Króla Rogera” K. Szymanowskiego w Narodowej Operze Ukrainy w Kijowie, przygotowaną jako finałowe wydarzenie Zagranicznego Programu Kulturalnego Polskiej Prezydencji w Radzie Unii Europejskiej. Prowadzi niezwykle aktywną działalność koncertową. Współpracował z licznymi orkiestrami w kraju i za granicą. W 2012 roku współpracował z Operą Bałtycką – na deskach tej sceny dyrygował spektaklami „Salome” R. Straussa i „Czarodziejski flet” W.A. Mozarta, a także przygotował i poprowadził premierę spektaklu „Grocze/Skrzypce Rotszylda”. We wrześniu 2011 roku poprowadził w Bazylei galowy koncert poświęcony pamięci M. Rostropowicza z I. Monighettim, S. Gabetta i M. Maiskym w roli solistów (w programie znalazł się m.in. Concerto Grosso nr 1 K. Pendereckiego). W marcu 2010 roku wystąpił wraz z Narodową Orkiestrą Symfoniczną Polskiego Radia w Katowicach w krajach Zatoki Perskiej (Katar, Kuwejt i Zjednoczone Emiraty Arabskie) w ramach międzynarodowych obchodów Roku Chopinowskiego. W październiku 2009 roku dyrygował Państwową Filharmoniczną Orkiestrą Armenii w ramach festiwalu Dni Muzyki Krzysztofa Pendereckiego w Erywanii. W latach 1998–2003 był dyrygentem w Teatrze Wielkim – Operze Narodowej w Warszawie, gdzie przygotował i poprowadził wiele przedstawień operowych i baletowych. W swoim dorobku artystycznym posiada szereg nagrań radiowych i telewizyjnych (dokończył m.in. pierwszej studyjnej rejestracji operetki „Loteria na mężów” K. Szymanowskiego z Narodową Orkiestrą Symfoniczną Polskiego Radia w 2011 roku). W maju 2002 roku nagrał spektakl „Król Roger” K. Szymanowskiego z zespołami Teatru Wielkiego – Opery Narodowej w Warszawie, emitowany w ramach Międzynarodowej Unii Radiowej. Absolwent Akademii Muzycznej im. F. Chopina w Warszawie w klasie dyrygentury symfoniczno-operowej prof. R. Dudka oraz Konserwatorium im. M. Rymskiego-Korsakowa w Sankt Petersburgu (studia podyplomowe, klasa prof. I. Musina). Swój warsztat dyrygencki doskonalił podczas międzynarodowych kursów dyrygenckich pod kierunkiem prof. K. Redla (Rzym, 1996) i V. Giergieva (Rotterdam, 1997). Działalność artystyczną rozpoczął w 1993 roku, zakładając w warszawskiej Akademii Muzycznej im. F. Chopina Orkiestrę Kameralną „Concertino”. Laureat II Ogólnopolskiego Przeglądu Młodych Dyrygentów im. W. Lutosławskiego w Białymstoku. Jest zatrudniony na stanowisku asystenta Akademii Muzycznej im. K. Szymanowskiego w Katowicach.

PAWEŁ DOBRZYCKI

Grafik, malarz, architekt, jeden z najwybitniejszych polskich scenografów teatralnych i pedagogów. Absolwent Wydziału Architektury Politechniki Krakowskiej (1980) i Studium Scenografii Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie (1981). W latach 1984–2001 wykładał projektowanie scenografii na krakowskiej Akademii Sztuk Pięknych. Prowadził seminarium scenograficzne na Wydziale reżyserii Akademii Teatralnej w Krakowie i był konsultantem studentów scenografii St. Martin College of Art w Londynie (1985–1992). Profesor Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie (w latach 2000–2011 kierownik Katedry Scenografii, w latach 2009–2011 prodziekan Wydziału Sztuki Mediów i Scenografii, obecnie dziekan Wydziału Scenografii). Promotor i recenzent wielu dyplomów, opiekun artystyczny początkujących scenografów. Twórca ponad 280 scenografii zrealizowanych w teatrach w kraju i za granicą. Ponadto zajmuje się reżyserią światła, rysunkiem i malarstwem oraz projektowaniem architektonicznym dla teatrów, projektowaniem wystaw scenograficznych, sporadycznie reżyserią. Współpracował z wieloma polskimi teatrami dramatycznymi (był m.in. głównym scenografem Teatru Powszechnego w Warszawie i Teatru Nowego w Poznaniu) i operowymi, a także z Teatrem Telewizji u boku wybitnych reżyserów takich jak: Z. Hübner, I. Cywińska, H. Kaut-Howson, M. Ratyński, M. Weiss-Grześniński, M. Grabowski, E. Korin, K. Babicki, T. Bradecki, W. Adamczyk, E. Wojtaszek czy B. Hussakowski. Do najistotniejszych jego prac za granicą zaliczają się spektakle: „Iwona, księżniczka Burgunda” W. Gombrowicza w Théâtre Espace Acteur w Paryżu oraz w Deutsches Nationaltheater w Weimarze (reż. G. Dyląg), „Żegnaj Judaszu” I. Iredyńskiego w Teatrze im. M.N. Jeromłowej w Moskwie (reż. B. Hussakowski), „Tartuffe” Moliera w Dramteatrze w Omsku (we własnej reżyserii), „Hamlet” W. Szekspira w Contemporary Theatre Porta w Atenach (reż. A. Visnevsky), „Schneewittchen” M. Walsera dla Zurich Summer Festival w Szwajcarii (reż. R. Straub). Jedną z najbardziej interesujących prac Artysty jest cykl przedstawień opartych na tragedii antycznej „Siedmiu przeciw Tebom” Ajschylosa oraz „Antygona” i „Król Edyp” Sofoklesa, wystawiony w Teatrze Antycznym w Epidauros (reż. Y. Kimoulis). Do jego istotnych osiągnięć należą „Lady Makbet” D. Szostakowicza w Nowosybirskim Teatrze Opery i Baletu w reżyserii H. Baranowskiego w stulecie urodzin kompozytora oraz „Zemsta nietoperza” J. Straussa w Operze Wrocławskiej w reżyserii H. Kaut-Howson. W 2012 roku otrzymał nagrodę im. J. Kiepury za najciekawszą scenografię w teatrze muzycznym i operowym za scenografię i światła do musicalu „Shrek” w reżyserii M. Korwina w Teatrze Muzycznym w Gdyni. Projektant wielu wystaw scenograficznych oraz autor szeregu wystaw indywidualnych i zbiorowych. Juror polskich festiwalu i konkursów teatralnych. Tworzył scenografie do premierowych spektakli Opery i Filharmonii Podlaskiej w sezonie artystycznym 2012/2013 – „Strasznego dworu” S. Moniuszki, musicalu „Korczak” Ch. Williamsa w reżyserii R. Skolmowskiego oraz „Upiora w operze” w reżyserii W. Kępczyńskiego (Produkcja oryginalna Teatru Muzycznego ROMA).

MAĆKO PRUSAK

Aktor, mim, choreograf. Debiutował w 1992 roku we Wrocławskim Teatrze Pantomimy rolą w spektaklu „Cardenio i Celinda” w reżyserii H. Tomaszewskiego. Z teatrem tym związany był przez kolejne dziesięć lat. Od 2003 roku zajmuje się tworzeniem choreografii w teatrze dramatycznym – pierwszym spektaklem, do którego opracował ruch sceniczny był zrealizowany w Teatrze im. J. Szaniawskiego w Wałbrzychu „Rewizor” N. Gogola w reżyserii Jana Klaty, z którym Artysta współpracuje do dziś. Jest autorem ruchu scenicznego i choreografii do ponad pięćdziesięciu spektakli dramatycznych, muzycznych i offowych u boku reżyserów takich jak: K. Meissner, A. Tyszkiewicz, W. Klemm, P. Wojcieszek, P. Łysak, M. Bogajewska, R. Ziolo, G. Jarzyna, P. Tomaszuk, P. Kruszczyński. Za swój pierwszy autorski spektakl „Klaus der Grosse” otrzymał Grand Prix Nurtu OFF 31. Przeglądu Piosenki Aktorskiej we Wrocławiu (prapremiera: 23 marca 2010). W ubiegłym sezonie przygotował choreografię/ruch sceniczny m.in. do przedstawień takich jak: „Życie jest snem” P. Calderona w reżyserii L. Raczaka (Wrocławski Teatr Współczesny), „Titus Andronicus” (Teatr Polski we Wrocławiu) i „Hamlet” W. Shakespeare’a w reżyserii J. Klaty (Schauspielhaus Bochum) oraz „Brudne ręce” J.P. Sartre’a w reżyserii W. Klemma (Schauspielhaus Graz). W bieżącym sezonie zrealizował oprawę choreograficzną do spektaklu „Maskarada” M. Lermontowa w reżyserii N. Kolady w Teatrze im. J. Słowackiego w Krakowie. Laureat licznych nagród, m.in. Nagrody Kulturalnej WARTO przyznawanej przez wrocławski oddział Gazety Wyborczej (2010). W 2008 roku Artysta podjął współpracę z reżyserem Roberto Skolmowskim, tworząc choreografię do jego scenicznej realizacji „Carmina Burana” – wielkiego dzieła symfoniczno-chóralnego C. Orffa w Operze Śląskiej w Bytomiu. Spektakl ten został uhonorowany czterema Złotymi Maskami, w tym honorową i prestiżową Złotą Maską w kategorii „Przedstawienie Roku 2008”.

VIOLETTA BIELECKA

Dyrygent i kierownik artystyczny Chóru Opery i Filharmonii Podlaskiej w Białymstoku, pedagog. Studiowała dyrygenturę chóralną pod kierunkiem profesorów J. Boka i R. Zimaka w Państwowej Wyższej Szkole Muzycznej w Warszawie, którą ukończyła z wyróżnieniem. Była dyrygentem wielu białostockich chórów – w latach 1987–2009 kierowała Chórem Żeńskim „Schola Cantorum Bialostociensis” funkcjonującym przy Zespole Szkół Muzycznych im. I. Paderewskiego w Białymstoku, prowadziła też Białostocki Chór Kameralny „Cantica Cantamus” (1998–2006). W latach 1995–1997 była konsultantem wokalnym Chóru Teatru Wielkiego – Opery Narodowej w Warszawie. Prowadzi niezwykle bogatą działalność koncertową – świadczą o tym liczne tournées w kraju i za granicą (Niemcy, Włochy, Francja, Ukraina, Białoruś, Łotwa, Rumunia, Mołdawia). Organizatorka Międzynarodowych Warsztatów Młodzieży Polskiej i Polonijnej „Polskiego Chóru Pokoju”. Od prawie dwudziestu lat pełni funkcję Prezesa Stowarzyszenia Miłośników Muzyki Chóralnej „Cantica Cantamus” w Białymstoku. Jest profesorem sztuk muzycznych na Uniwersytecie Muzycznym Fryderyka Chopina, Wydział Instrumentalno-Pedagogiczny w Białymstoku (w latach 1999–2005 była kierownikiem Zakładu Dyrygentury Chóralnej; w latach 2005–2012 obejmowała stanowisko Prodziekana) i wykładowcą klasy śpiewu w Zespole Szkół Muzycznych im. I. Paderewskiego w Białymstoku. Przez cztery lata (1995–1999) pracowała w Akademii Muzycznej im. F. Nowowiejskiego w Bydgoszczy. W 2000 roku otrzymała tytuł naukowy profesora nadzwyczajnego sztuk muzycznych z rąk Prezydenta RP, a w 2006 roku tytuł profesora zwyczajnego. Uhonorowana wieloma nagrodami, m.in. Nagrodą Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego I stopnia za osiągnięcia artystyczne i dydaktyczne (2009). Odznaczona m.in. Złotym Krzyżem Zasługi nadanym przez Prezydenta RP (2002), Honorową Odznaką „Zasłużony dla Kultury Polskiej” (2006), Srebrnym Medalem Zasłużony Kulturze Gloria Artis (2008), Medalem Komisji Edukacji Narodowej (2009), Złotym Medalem za Długoletnią Służbę nadanym przez Prezydenta RP Bronisława Komorowskiego (2010). Laureatka Nagrody Prezydenta Miasta Białegostoku za działalność organizatorską związaną z krzewieniem i pielęgnowaniem dziedzictwa kulturowego na Wschodzie poprzez działalność Polskiego Chóru Pokoju (2000). W czerwcu 2013 roku odebrała w Poznaniu nagrodę im. Jerzego Kurczewskiego za wybitne osiągnięcia w dziedzinie chóralistyki i propagowanie muzyki polskiej.

VIOLETTA

**Moje ciało cierpi, ale duszę mam spokojną.
Wczoraj wieczorem kapłan udzielił mi pociechy.
Religia jest oparciem dla cierpiących.**

VIOLETTA

Soffre il mio corpo, ma tranquilla ho l'alma.
Mi confortò iersera un pio ministro.
Religione è sollievo a' sofferenti.

AGNIESZKA DONDAJEWSKA

VIOLETTA VALÉRY

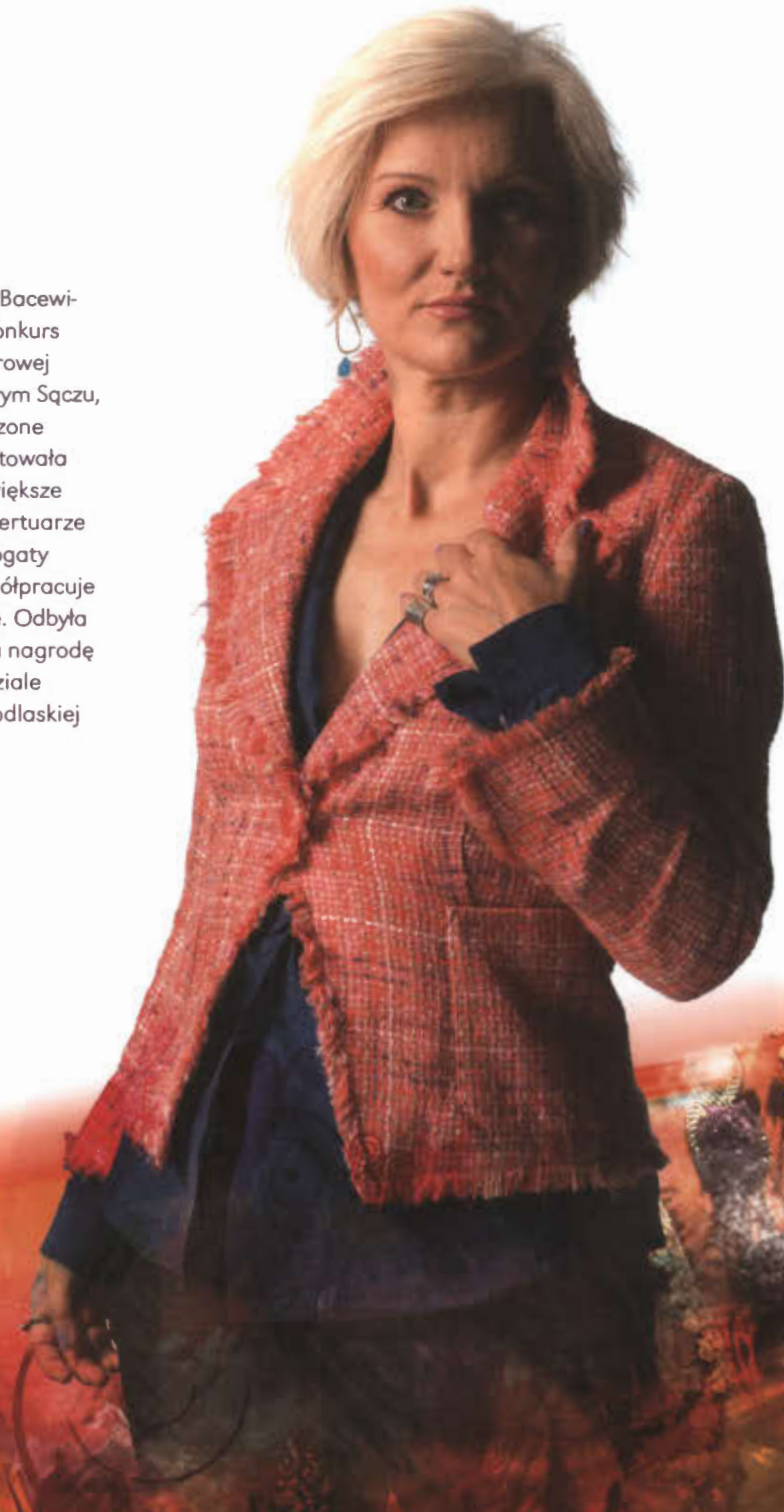
Absolwentka Wydziału Wokalno-Aktorskiego na Akademii Muzycznej w Poznaniu. Jeszcze podczas studiów dokonywała nagrań muzyki filmowej i teatralnej (m.in. z Janem A.P. Kaczmarkiem), występowała też w Teatrze Nowym im. T. Łomnickiego w Poznaniu. Jest laureatką X Przeglądu Piosenki Aktorskiej we Wrocławiu. Zadebiutowała rolą Królowej Nocy w „Czarodziejskim flecie” W.A. Mozarta na scenie Teatru Wielkiego im. S. Moniuszki w Poznaniu. To właśnie na jego deskach wykonywała pierwszoplanowe partie, m.in. w dziełach G. Donizettiego, G. Verdiego, W.A. Mozarta, S. Moniuszki, R. Straussa, K. Pendereckiego. Artystka ma na swoim koncie kilkadziesiąt partii sopranowych. Spośród jej czołowych ról wymienić należy: Adelę w „Zemście nietopierza” R. Straussa, Zuzannę i Hrabinię w „Weselu Figara” oraz Królową Nocy w „Czarodziejskim flecie” W.A. Mozarta, Norinę w „Don Pasquale” G. Donizettiego, Hannę w „Strasznym dworze” S. Moniuszki, Dziewczynę w „Carmina Burana” C. Orffa, Gildę w „Rigoletto” oraz Violetkę w „Traviacie” G. Verdiego. Artystka stale współpracuje z większością najważniejszych scen operowych w Polsce. W ostatnich latach wystąpiła w kilku megaprodukcjach realizowanych w Hali Stulecia we Wrocławiu oraz w „Podróży do Reims” G. Rossiniego w roli Madame Cortese pod batutą Maestro Alberto Zeddy (Opera Narodowa w Warszawie). Chętnie bierze udział w wykonaniach oper współczesnych kompozytorów (m.in. „Diabły z Loudun” K. Pendereckiego). Wielokrotnie występowała poza granicami kraju, m.in. w Belgii, Francji, Holandii, Luksemburgu, Niemczech. Oklaskiwała ją publiczność znaczących europejskich festiwali operowych (Xanten, Carcassonne, Villach). Od 2012 roku Artystka jest solistką Opery i Filharmonii Podlaskiej.

DOROTA WÓJCIK

VIOLETTA VALÉRY

Ukończyła z wyróżnieniem Wydział Wokalno-Aktorski Akademii Muzycznej im. G. K. Bacewiczów w Łodzi. Laureatka wielu konkursów wokalnych, takich jak: Międzynarodowy Konkurs Wokalny im. J. Kiepury w Krynicy-Zdroju, Międzynarodowy Konkurs Wokalistyki Operowej im. A. Didura w Bytomiu, Międzynarodowy Konkurs Sztuki Wokalnej im. A. Sari w Nowym Sączu, Konkurs Muzyki Kameralnej w Łodzi. Ukończyła mistrzowskie kursy wokalne prowadzone przez prof. T. Żylis-Garę. Od początku związana z Teatrem Wielkim w Łodzi. Zadebiutowała na jego deskach partią Micaëli w „Carmen” G. Bizeta, tu także stworzyła swoje największe kreacje wokально-aktorskie, wysoko cenione przez krytykę i publiczność. W swoim repertuarze posiada ponad 20 partii operowych, jak również partie musicalowe i operetkowe. Bogaty i nieustannie poszerzany jest również repertuar oratoryjny i pieśniarski artystki. Współpracuje z wybitnymi dyrygentami. Występuje gościnnie w wielu teatrach operowych w Polsce. Odbiła szereg zagranicznych tournées. Za swoje znakomite osiągnięcia artystyczne otrzymała nagrodę Marszałka Województwa Łódzkiego (2005). Od 2007 roku jest wykładowcą na Wydziale Wokalno-Aktorskim Akademii Muzycznej w Łodzi. Na deskach Opery i Filharmonii Podlaskiej występuje w premierowym spektaklu tej instytucji – „Straszny dworzec” S. Moniuszki w reżyserii R. Skolmowskiego.

A portrait of Iwona Sobotka, a woman with short, wavy brown hair, smiling. She is wearing a black, long-sleeved, off-the-shoulder dress. The background is a soft, warm-toned abstract image with hints of a landscape or architectural structure.

IWONA SOBOTKA

VIOLETTA VALÉRY

Rozpoczęła międzynarodową karierę zdobywając Grand Prix i pierwszą nagrodę prestiżowego Międzynarodowego Konkursu Wokalnego im. Królowej Elżbiety w Brukseli (2004). Jest również laureatką I nagrody Konkursu Wykonawstwa Polskiej Pieśni Artystycznej w Warszawie, Grand Prix i nagród specjalnych Konkursu Wokalnego im. I.J. Paderewskiego w Bydgoszczy oraz I nagrody East and West Artists International Auditions w Nowym Jorku. Występowała niemal we wszystkich krajach Europy oraz w Japonii i obu Amerykach, w tak prestiżowych miejscach jak Sala Filharmonii Berlińskiej, Konzerthaus w Wiedniu, Carnegie Hall w Nowym Jorku, Salle Pleyel w Paryżu, Royal Albert Hall w Londynie, Palais des Beaux-Arts w Brukseli czy Suntory Hall w Tokio. W sezonie 2007/2008 Artystka zadebiutowała na deskach Opéra National de Paris rolą Ygraine w operze „Ariane et Barbe-Bleue” P. Dukasa. W kolejnym sezonie powróciła do Paryżu z rolą Pierwszej Damy w „Czarodziejskim flecie” W.A. Mozarta oraz zadebiutowała na deskach Teatru Wielkiego – Opery Narodowej w Warszawie w roli Zuzi w operze „Verbum Nobile” S. Moniuszki. W Mediolanie i Monachium stworzyła gorąco przyjętą przez publiczność i krytykę rolę Vespiny w operze „L’infedeltà delusa” J. Haydna. Wystąpiła również podczas Schleswig Holstein Music Festival, wcielając się w tytułową rolę w operze „Halka” S. Moniuszki (2011) oraz Liu z „Turandot” G. Pucciniego (2012). Jest powszechnie doceniana za interpretacje polskiego repertuaru wokalnego, a w szczególności dzieł Karola Szymanowskiego. W 2004 roku ukazała się jej pierwsza solowa płyta – zbiór jego pieśni wydany przez wytwórnię Channel Classics i wyróżniony Nagrodą Muzyczną Fryderyk za „najwybitniejsze nagranie muzyki polskiej” (2004). Następne płytowe rejestracje to albumy z pieśniami Karola Szymanowskiego z udziałem City of Birmingham Symphony Orchestra pod dyrekcją Sir Simona Rattle’a (EMI Classics, 2006) oraz Narodowej Orkiestry Symfonicznej Polskiego Radia w Katowicach pod dyrekcją Kazimierza Korda (Polskie Radio, 2006). Najnowszy album śpiewaczki zawiera interpretacje pieśni Fryderyka Chopina, zarejestrowane dla firmy BeArTon (2009). W 2010 roku, na zaproszenie pianisty Piotra Anderszewskiego, Artystka wzięła udział w cyklu koncertów „Szymanowski Focus” propagując muzykę tego kompozytora m.in. w Wigmore Hall i Carnegie Hall. Absolwentka Akademii Muzycznej im. F. Chopina w Warszawie oraz Escuela Superior de Música Reina Sofía w Madrycie, gdzie kształciła się pod kierunkiem wybitnego artysty i pedagoga Toma Krause.

JOANNA MOTULEWICZ FLORA BERVOIX

Ukończyła z wyróżnieniem studia na Uniwersytecie Muzycznym Fryderyka Chopina w Warszawie, w klasie śpiewu solowego adiunkt J. Janucik (2009). Laureatka IV nagrody oraz nagrody dla najlepszego głosu altowego w Międzynarodowym Konkursie „CantateBach!” w Greifswaldzie (2011), a także finalistka i laureatka Nagrody Specjalnej za najlepsze wykonanie i interpretację utworu J.S. Bacha podczas Ogólnopolskiego Konkursu Wokalnego w Dusznikach-Zdroju (2010). Współpracuje jako solistka z zespołem muzyki dawnej „Tempus” i „Il Tempo” oraz z Zespołem Muzyki Dawnej „La Tempesta”, koncertując w kraju i za granicą. Jej działalność artystyczna obejmuje przede wszystkim kompozycje oratoryjne i kantatowe. W repertuarze ma ponad 30 partii m.in. w dziełach takich kompozytorów jak: W.A. Mozart, L. van Beethoven, A. Dvořák, S. Moniuszko, G. Mahler, K. Szymanowski, I. Strawiński. Jej operowy repertuar obejmuje partie solowe m.in. w „Rinaldo” G.F. Haendla, „Czarodziejskim flecie” W.A. Mozarta, „Strasznym dworze” S. Moniuszki, „Damie pikowej” P. Czajkowskiego czy „Carmen” G. Bizeta. Od 2013 roku uczestniczy w Akademii Operowej Teatru Wielkiego – Opery Narodowej w Warszawie i współpracuje z Opera Classica Europa we Frankfurcie przy realizacji „Nabucco” G. Verdiego pod batutą H. Richtera (Artystka wciela się w postać Feneny). Obecnie jest solistką Opery i Filharmonii Podlaskiej – na deskach tej sceny występuje m.in. w musicalu „Korczak” Ch. Williamsa oraz „Strasznym dworze” S. Moniuszki w reżyserii Roberto Skolmowskiego.

SYLWIA ZŁOTKOWSKA

FLORA BERVOIX

Ukończyła z wyróżnieniem Akademię Muzyczną im. G. i K. Baciewiczów w Łodzi na Wydziale Wokalno-Aktorskim. Artystka doskonalila umiejętności na kursach wokalnych w salzburskim Mozarteum oraz w Dusznikach Zdroju (klasa prof. H. Łazarskiej). Laureatka I nagrody na Międzynarodowym Konkursie Wokalnym im. I. Godina we Vrablach (Słowacja 1999). Zadebiutowała rolą tytułowej bohaterki w operze „Carmen” G. Bizeta w Teatrze Wielkim im. S. Moniuszki w Poznaniu (była solistką Teatru w latach 2007–2013). W swoim repertuarze posiada szereg partii operowych i oratoryjno-kantatowych. W jej dorobku znajdują się m.in. role takie jak Magdalena w „Rigoletto”, Fenena w „Nabucco”, Preziosilla w „Mocy przeznaczenia” G. Verdiego, Jadwiga i Cześnikowa w „Strasznym dworze” S. Moniuszki, Izabella we „Włoszce w Algierze” G. Rossiniego, Charlotta w „Werterze” J. Masseneta, Olga w „Eugeniuszu Onieginie” P. Czajkowskiego czy Jokasta w „Królu Edypie” I. Strawińskiego. Wielokrotnie występowała poza granicami kraju, biorąc udział w licznych tournée. Ma na swoim koncie liczne występy z repertuarem pieśniarskim. Koncertowała m.in. w Belgradzie, Kosowie, Varnie, Sofii oraz Adampolu w Turcji. Współpracowała jako solistka z Zespołem Muzyki Dawnej „Harmonologia” pod dyktando J.T. Adamusa, wraz z którym wzięła udział w nagraniach i prawykonaniu dzieł kompozytorów Kapeli Jasnogórskiej w Krakowie i Częstochowie. Obecnie jest solistką Opery i Filharmonii Podlaskiej w Białymstoku.

KAROLINA KUKLIŃSKA

ANNINA

Studentka klasy dyplomowej Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina na Wydziale Instrumentalno-Pedagogicznym w Białymstoku. Umiejętności wokalne kształci w klasie prof. C. Szyfmana. W 2008 roku obroniła pracę magisterską z zakresu pedagogiki kulturoznawczej na Uniwersytecie w Białymstoku. Brała udział w warsztatach mistrzowskich prowadzonych pod kierunkiem J. Laszczkowskiego, A.L. Mroza, I. Perfilyeva, J. Janucik, J. Rappé, A. Radziejewską, a także J. Fraksteina. Od siedmiu lat współpracuje z Chórem Opery i Filharmonii Podlaskiej. Na swoim koncie posiada wiele koncertów solowych. Laureatka III nagrody Regionalnego Konkursu Wokalnego Hetmanowej Izabeli Branickiej oraz nagrody specjalnej VII Międzynarodowego Konkursu Wokalnego „Złote Głosy”. Zdobywczyni wyróżnienia na I Ogólnopolskim Konkursie Wokalnym w Mławie. W 2011 roku zadebiutowała na scenie Białostockiego Teatru Lalek partią Marceliny w „Weselu Figara” W.A. Mozarta. Artystka posiada w swoim repertuarze partie operowe (na deskach Opery i Filharmonii Podlaskiej kreuje obecnie rolę Marty i Starej Niewiasty w operze „Straszny dwór” S. Moniuszki w reżyserii Roberto Skolmowskiego), liczne pieśni oraz muzykę oratoryjną.

ANNA WOLFINGER

ANNINA

Absolwentka Akademii Muzycznej w Krakowie oraz Hochschule für Musik und Theater w Hamburgu. Już jako studentka współpracowała z Krakowską Operą Kameralną (do jej znaczących kreacji należały: partia Serpiny w „La Serva Padrona”, partia Livietty w „Livietta e Tracollo” oraz partia Weltgeist w „Die Schuldigkeit des ersten Gebots” W.A. Mozarta). Artystka występowała na wielu festiwalach muzycznych m.in. Cracovia Sacra, Jubilaei Cantus w Nowym Sączu, Muzyka i Sacrum w Chrzanowie i Międzynarodowym Festiwalu Wratistavia Cantans. Laureatka VI Ogólnopolskiego Konkursu Sztuki Wokalnej „Złote Głosy” w Warszawie, XIV Międzynarodowego Konkursu Wokalnego im. I. Godina we Vrablach (Słowacja), I Ogólnopolskiego Konkursu Wokalnego w Mławie oraz finalistka Międzynarodowego Konkursu Wokalnego im. F. Viñasa w Barcelonie. Od 2012 roku jest solistką Opery i Filharmonii Podlaskiej, gdzie występuje m.in. w musicalu „Korczak” Ch. Williama, operze „Straszny dwór” S. Moniuszki w reżyserii R. Skolmowskiego oraz w musicalu „Upiór w operze” A. Lloyd Webbera w reżyserii Wojciecha Kępczyńskiego.

RAFAŁ BARTMIŃSKI

ALFREDO GERMONT

Absolwent Wydziału Wokalno-Aktorskiego Akademii Muzycznej im. K. Szymanowskiego w Katowicach, w klasie prof. E. Sęsiadka. W 2001 roku został laureatem III miejsca XI Konkursu Sztuki Wokalnej im. A. Sari w Nowym Sączu. W 2007 roku zdobył II miejsce i kilka innych nagród podczas VI Międzynarodowego Konkursu Wokalnego im. S. Moniuszki w Warszawie. Na scenie operowej zadebiutował w 2002 roku partią Leńskiego w „Eugeniuszu Onieginie” P. Czajkowskiego w Teatrze Wielkim-Operze Narodowej (z teatrem tym stale współpracuje od 2003 roku). Od 2006 roku współpracuje z Operą Wrocławską (wśród jego partii znajdują się: Nemorino w „Napoju miłosnym” G. Donizettiego, Pasterz w „Królu Rogerze” K. Szymanowskiego, Gabriel w „Raju utraconym” K. Pendereckiego, Stefan w „Strasznym dworze” S. Moniuszki, Don Ottavio w „Don Giovannim” W.A. Mozarta). W 2009 roku zadebiutował w moskiewskim Teatrze Bolszoi jako Tamburmajor w „Wozzecku” A. Berga, w nowej produkcji D. Tcherniakova, a także w Operze Krakowskiej jako Don Ottavio w „Don Giovannim” W.A. Mozarta. Artysta współpracuje ze znakomitymi dyrygentami takimi jak: G. Chmura, T. Currentzis, M. Gomez-Martinez, T. Hanus, M. Jansons, J. Kasprzyk, H. Lintu, K. Penderecki, A. Zedda, a także z reżyserami: D. Aldenem, D. Tcherniakovem, M. Trelińskim, K. Warlikowskim i M. Znanieckim. W swoim dorobku posiada wiele prestiżowych nagrań.

PRZEMYSŁAW BORYS

ALFREDO GERMONT_HRABIA GASTON DE LETORIÉRES

Solista Opery i Filharmonii Podlaskiej. Absolwent Wydziału Wokalnego Akademii Muzycznej im. K. Lipińskiego we Wrocławiu (klasa śpiewu solowego prof. B. Makala) oraz Masterstudium Universität Mozarteum w Salzburgu (klasa prof. E. Wilke). Stypendysta programu Erasmus w Hochschule für Musik w Dreźnie.

Obecnie kontynuuje edukację na studiach doktoranckich, na Wydziale Wokalnym wrocławskiej Akademii Muzycznej, w klasie prof. B. Makala. Jest zdobywcą wielu prestiżowych nagród (m.in. Grand Prix w III Międzynarodowym Konkursie dla Młodych Śpiewaków w Kownie, Nagroda Specjalna w Konkursie Wokalnym im. J.E. i J. Reszków w Częstochowie) oraz finalistą licznych konkursów (m.in. Międzynarodowego Konkursu Wokalnego Martinelli-Pertile Montagnana w Padwie czy Międzynarodowego Konkursu Wokalnego L'Orfeo di Claudio Monteverdi w Weronie). Współpracował ze znakomitymi dyrygentami, koncertując w kraju i za granicą m.in. w Niemczech, Austrii, Holandii, Włoszech, Rumunii i Chinach. Na deskach Opery i Filharmonii Podlaskiej występuje m.in. w dwóch premierowych spektaklach tej instytucji – musicalu „Korczak” Ch. Williamsa, operze „Straszny dwór” S. Moniuszki w reżyserii R. Skołmowskiego oraz w musicalu „Upiór w operze” A. Lloyda Webbera w reżyserii W. Kępczyńskiego.

TOMASZ KUK

ALFREDO GERMONT

Ukończył z wyróżnieniem Wydział Wokalno-Aktorski Akademii Muzycznej w Krakowie, w klasie prof. W.J. Śmietany. Laureat licznych krajowych i zagranicznych konkursów wokalnych – zdobył m.in. I nagrodę na Konkursie Wokalnym we Wrocławiu (1994), II nagrodę oraz nagrodę specjalną na Konkursie Wokalnym im. H. Słoniowskiej w Dusznikach Zdroju (1996); III nagrodę regulaminową oraz nagrodę specjalną na VII Międzynarodowym Konkursie Sztuki Wokalnej im. A. Sari w Nowym Sączu (1997). W 1999 roku został laureatem Międzynarodowego Konkursu Wokalnego im. V. Belliniego (Caltanissetta, Włochy), I nagrodę zdobył też podczas IV Międzynarodowego Konkursu Wokalnego im. S. Moniuszki w Warszawie. Artysta ma w swoim dorobku wiele prestiżowych koncertów aratorskich i estradowych. Współpracuje z Operą Krakowską, Teatrem Wielkim w Łodzi, Teatrem Wielkim im. S. Moniuszki w Poznaniu, Operą Nova w Bydgoszczy, a także Teatrem Wielkim-Operą Narodową w Warszawie. Bierze udział w przedstawieniach zagranicznych scen operowych, m.in. w Japonii, Anglii, Niemczech, Szwajcarii, Austrii i Czechach. Dotychczas występował wielokrotnie jako Ismael w „Nabucco”, Alfred w „Traviacie”, Macduff w operze „Macbeth”, Carlo w „Joannie d’Arc”, Duca w „Rigoletto”, Radames w „Aidzie”, Manrico w „Trubadurze” G. Verdiego, Don Jose w „Carmen” G. Bizeta, Artur w „Łucji z Lammermooru” G. Donizettiego, Tebaldo w „Capuleti i Montecchi” V. Belliniego, Turiddu w „Rycerskości wieśniaczej” P. Mascanigo, Jontek w „Halce”, Stefan w „Strasznym dworze” i Idamor w „Parii” S. Moniuszki, Princ w „Rusałce” A. Dvořáka, Leński w „Eugeniuszu Onieginie” P. Czajkowskiego, Cavaradossi w „Tosce” G. Pucciniego, Pincerton w „Madame Butterfly”, Rudolf w „Cyganerii”, Kalaf w „Turandot” G. Pucciniego, Bacchus w „Ariadnie na Naxos” R. Straussa. Na deskach Opery i Filharmonii Podlaskiej występuje w „Strasznym dworze” S. Moniuszki, wcielając się w postać Stefana.

SANG-JUN LEE

ALFREDO GERMONT

Absolwent Uniwersytetu w Yonsei. Kontynuował edukację we Włoszech – w Conservatorio di Musica G. Nicolini (Piacenza), uzyskując dyplom w 2003 roku. Swoje umiejętności doskonalił także pod kierunkiem Alaina Billarda w studiu operowym w Teatro Verdi (Busseto). Artysta jest laureatem wielu międzynarodowych konkursów (został uhonorowany m.in. pierwszą nagrodą w konkursie Città di Ferrara). Ponadto, jest finalistą konkursu Voci Verdiane (Città di Busseto), konkursu R. Zandonai (Riva del Garda), konkursu G. Simionato (Alessandria), konkursu Citta di Cagli (Cagli), Città di Belluno (Belluno) oraz konkursu UFAM (Paryż). Na scenie operowej zasłynął licznymi partiami, wcielając się m.in. w Nemorina („Napój miłosny” G. Donizettiego), Ernesta („Don Pasquale” G. Donizettiego), Don Ottavia („Don Giovanni” W.A. Mozarta), Rodolfa („La Bohème” G. Pucciniego), Pinkertona („Madame Butterfly” G. Pucciniego) oraz Alfreda („Traviata” G. Verdiego). Występował na deskach wielu teatrów: Comunale dei Rinnovati (Siena), Teatro Verdi (Busseto), Teatro San Lorenzo (Mediolan), Teatro Comunale (Ferrara), Teatro Verdi (Porotto), Teatro Spazio i Teatro delle Celebrazioni (Bologna), Teatro Sociale (Mantova).

ZENON KOWALSKI

GIORGIO GERMONT

Od ponad dwudziestu lat jest solistą Teatru Wielkiego w Łodzi. Absolwent Akademii Muzycznej im. F. Chopina w Warszawie. W 1987 roku zadebiutował partią Germonta w „Traviacie” G. Verdiego. Laureat wielu prestiżowych nagród (w 1986 roku zdobył II Nagrodę i Nagrodę Ministerstwa Spraw Zagranicznych za najlepsze wykonanie arii polskiej w Konkursie Arii i Pieśni im. J. Kiepury w Krynicy-Zdroju; jest laureatem Konkursu Sztuki Wokalnej im. A. Sari w Nowym Sączu). Artysta posiada w swoim bogatym repertuarze tytułowe role m.in. w dziełach takich jak: „Książę Igor” A. Borodina, „Don Juan” W.A. Mozarta, „Eugeniusz Oniegin” P. Czajkowskiego, „Łucja z Lammermooru”, „Napój miłosny” G. Donizettiego, „Faust” Ch. Gounoda, „Straszny dwór” S. Moniuszki, „Aida” czy „Traviata” G. Verdiego. Odbił szereg zagranicznych tournée, m.in. we Włoszech, Niemczech, Holandii, Szwajcarii, Skandynawii i Stanach Zjednoczonych. Współpracuje z Operą Wrocławską, Operą Śląską, Teatrem Wielkim – Operą Narodową oraz Filharmonią Opolską i Narodową Orkiestrą Symfoniczną Polskiego Radia w Katowicach.

ILYA SILCHUKOV

GIORGIO GERMONT

Absolwent Białoruskiej Państwowej Akademii Muzycznej w klasie prof. P. Riedegera. Od 2005 roku jest solistą Narodowego Akademickiego Bolszaj Teatru Opery i Baletu Republiki Białorusi. Repertuar Artysty obejmuje m.in. tytułową rolę w „Eugeniuszu Onieginie” P. Czajkowskiego, a także role: Giorgio Germonta w „Traviacie” G. Verdiego, Valentina w „Fauście” Ch. Gounoda czy Fiorellego w „Cyruliku sewilskim” G. Rossiniego. Zdobywca wielu wyróżnień i laureat licznych nagród, w tym Grand Prix Specjalnego Funduszu Prezydenta Republiki Białoruś wspierającego uzdolnioną młodzież (2008, 2009, 2010), I nagrody na 21. Międzynarodowym Konkursie Wokalnym im. M. Schneidera Trnawskiego w Trnawie na Słowacji (2010) oraz I nagrody na moskiewskim Konkursie Wokalnym im. M. Magomajewa (2010). Artysta współpracuje z wieloma scenami operowymi w Europie, m.in. ze Słowackim Teatrem Narodowym, Teatrem Operowym w Rzymie czy Estońską Narodową Operą.

MARIUSZ RUTA

HRABIA GASTON DE LETORIÉRES

Absolwent Wydziału Wokalno-Aktorskiego Akademii Muzycznej im. G. i K. Baciewiczów w Łodzi w klasie prof. K. Bednarka. Kontynuował edukację muzyczną pod kierunkiem U. Reinemanna, O. Pasiecznik, T. Żyliš-Gary czy K. Kałudowa. Uczestnik wielu kursów wokalnych w Polsce i za granicą. Laureat „Bursztynowej Struny” przyznawanej w ramach Festiwalu Włoskiej Muzyki Operowej „Belcanto Per Sempre” (Włocławek, 2012). Od 2011 roku jest solistą Teatru Muzycznego w Łodzi. Na jego deskach wykreował m.in. takie role jak: Alfred z „Zemsty Nietoperza” J. Straussa, Motla Kamzoila w „Skrzypku na dachu” J. Bocka, Bernarda w musicalu „Zorro” Z. Krzywańskiego oraz Camilla de Rosillon w „Wesołej wdówce” F. Lehára. Artysta współpracuje z Operą i Filharmonią Podlaską.

KRZYSZTOF CABAN

BARON DOUPHOL

Jest absolwentem Akademii Muzycznej im. G. i K. Bacewiczów w Łodzi (klasa śpiewu prof. P. Micińskiego). Uczestniczył w licznych kursach wokalnych pod kierunkiem profesorów takich jak: P. Kusiewicz, H. Łazarska, P. Łykowski, T. Wojtaszek-Kubiak, W. Zalewski czy R. Karczykowski. Debiutował partią Elvira w operze „Xerxes” G.F. Haendla na deskach Teatru Wielkiego w Łodzi w 2006 roku. W swoim repertuarze posiada liczne partie w operach W.A. Mozarta (Don Giovanniego w „Don Giovannim”, Hrabiego Almavivy w „Weselu Figara”), operach G. Verdiego (Amonastra w „Aidzie”, Barona Douphola w „Traviacie”, Hrabiego Daniły w operetce „Wesoła wdówka”) oraz operach G. Bizeta (Escamilia i Dancaira w „Carmen”). W sezonie 2010/2011 był solistą Opery Wrocławskiej. Obecnie współpracuje m.in. z Teatrem Muzycznym w Gliwicach i z Operą Nova w Bydgoszczy. Laureat wielu nagród, m.in. Nagrody Specjalnej Jury w Międzynarodowym Konkursie Wokalnym im. H. Darclée w Braiła (Rumunia) oraz II Nagrody X Konkursu Wokalnego w Dusznikach Zdroju (2010). W 2011 roku został finalistą Międzynarodowego Konkursu Wokalnego „Aida” w Weronie (Włochy). Artysta jest solistą Opery i Filharmonii Podlaskiej – Europejskiego Centrum Sztuki w Białymstoku.

TARAS KUZMYCH

BARON DOUPHOL_MARKIZ D'OBIGNY

Solista Opery i Filharmonii Podlaskiej. Absolwent Narodowej Akademii Muzycznej im. M. Łysenki we Lwowie (Wydział Instrumentów Ludowych), gdzie uzyskał dyplom z wyróżnieniem w klasie bandury prof. L. Posikiry oraz Akademii Muzycznej im. S. Moniuszki w Gdańsku (Wydział Wokalno -Aktorski, klasa śpiewu solowego prof. P. Kusiewicza). Występował m.in. w Filharmonii Bałtyckiej i Operze Bałtyckiej w Gdańsku (zadebiutował tu w 2009 roku jako Markiz w koncertowym wykonaniu „Traviaty” G. Verdiego) oraz w wielu filharmoniach (m.in. w Kijowie czy we Lwowie). Posiada w swoim repertuarze partie z dzieł W.A. Mozarta, S. Rachmaninowa, G. Pucciniego, P. Czajkowskiego, R. Straussa.

A portrait of Maciej Nerkowski, a man with dark hair and a serious expression, wearing a grey blazer over a red and white checkered shirt. He is standing against a white background with a faint, artistic illustration of a landscape at the bottom, featuring a path, trees, and a small building.

MACIEJ NERKOWSKI

BARON DOUPHOL

Ukończył z wyróżnieniem Wydział Wokalny Akademii Muzycznej im. F. Chopina w Warszawie w 2008 roku. Współpracuje z wybitnymi śpiewakami, kameralistami, reżyserami. Koncertuje w kraju i za granicą. W 2009 roku zadebiutował na scenie Teatru Wielkiego-Opery Narodowej w spektaklu „Lukrecja Borgia” G. Donizettiego. W 2010 roku zadebiutował na scenie Teatru Wielkiego w Poznaniu partią Schaunarda w „Cyganerii” G. Pucciniego. Współpracuje także z L.T.L. Opera Studio (Włochy), Le Théâtre de l’Archipel w Perpignan (Francja), Teatrem im. J. Słowackiego w Krakowie i Filharmonią Narodową. Od 2008 roku jest artystą Chóru Opery i Filharmonii Podlaskiej. Na deskach OiFP-ECS wciela się obecnie w postać Izaka w musicalu „Korczak” Ch. Williamsa w reż. R. Skolmowskiego, występuje także w musicalu „Upiór w operze” A. Lloyd Webbera w reżyserii W. Kępczyńskiego jako Richard Firmin.

WOJCIECH GIERLACH

MARKIZ D'OBIGNY_DOKTOR GRENVIL

Ukończył Akademię Muzyczną im. F. Chopina w Warszawie w klasie śpiewu prof. K. Pustelaka. Jest laureatem głównych nagród na krajowych i międzynarodowych konkursach wokalnych, m.in. Konkursu Sztuki Wokalnej im. A. Sari w Nowym Sączu (I miejsce, 1999), Międzynarodowego Konkursu Wokalnego im. F. Viñasa w Barcelonie (III miejsce, 2004), konkursów w Bilbao (II miejsce, 2000), Mediolanie (Premio Caruso, 2001) oraz zdobywcą Nagrody im. J. Kiepury dla „Najlepszego Śpiewaka” w 2012 roku. Zadebiutował w 1999 roku rolą tytułową w „Imeneo” G.F. Haendla w Warszawskiej Operze Kameralnej. W swoim bogatym repertuarze posiada partie tytułowe w „Don Giovannim” i „Weselu Figara” W.A. Mozarta oraz role w operach G. Rossiniego (m.in. Mustafy we „Włoszcze w Algierze”, Assura w „Semiramidzie”, Don Basilia w „Cyruliku sewilskim”) czy dziełach G. Donizettiego (m.in. Raimonda w „Łucji z Lammermooru”, Duce Alfonso w „Lukrecji Borgii”). Posiada szeroki repertuar oratoryjno-kantatowy. Koncertował z wieloma orkiestrami w kraju i za granicą (m.in. Narodowa Orkiestra Symfoniczna Polskiego Radia, Sinfonia Varsovia, Orquesta Nacional de España, Simón Bolívar Symphony Orchestra). Występował na zagranicznych scenach operowych, m.in. w Deutsche Oper w Berlinie, Teatro Nacional São Carlos w Lizbonie, Royal Danish Theatre w Kopenhadze i Opéra National de Bordeaux. Jest zapraszany do udziału w znaczących festiwalach muzycznych. W swoim dorobku posiada nagrania dla Polskiego Radia oraz wytwórni płytowych takich jak Naxos, Bongiovanni, Iberatour, Oehms czy Dux. Najbliższe plany Artysty obejmują występy w Carnegie Hall, Wiener Musikverein, Barbican Centre i – wraz z Filharmonikami Berlińskimi – w Berlin Konzerthaus. Na deskach Opery i Filharmonii Podlaskiej występuje w „Straszonym dworze” S. Moniuszki w reżyserii Roberto Skalmowskiego.

GRZEGORZ SZOSTAK

MARKIZ D'OBIGNY_DOKTOR GRENVIL

Ukończył studia wokально-aktorskie w warszawskiej Akademii Muzycznej im. F. Chopina, w klasie prof. A. Dankowskiej-Prawdzic. Debiutował na scenie Teatru Wielkiego-Opery Narodowej rolą Szóstaka we „Flisie” S. Moniuszki. W latach 1993–2004 był solistą Reprezentacyjnego Zespołu Artystycznego Wojska Polskiego. Był pierwszym solistą Teatru Muzycznego w Lublinie (2003–2012), a od sezonu artystycznego 2008/2009 jest solistą Teatru Wielkiego w Łodzi. W repertuarze Artysty znajduje się ponad sześćdziesiąt partii solistycznych (m.in. partie Don Basilia i Doktora Bartola w „Cyruliku sewilskim” G. Rossiniego, Sarastra w „Czarodziejskim flecie” W.A. Mozarta, Kacpra w „Wolnym strzelcu” C.M. von Webera, Wodnika w „Rusałce” A. Dvořaka, Filipa II i Wielkiego Inkwizytora w „Don Carlosie” G. Verdiego, Księcia Gremina w „Eugeniuszu Onieginie” P. Czajkowskiego i Raimonda w „Łucji z Lammermooru” G. Donizettiego). Artysta współpracuje z Teatrem Wielkim-Operą Narodową, Operą Śląską w Bytomiu, Operą i Filharmonią Podlaską, Operą Bałtycką w Gdańsku, Operą na Zamku w Szczecinie, Gliwickim Teatrem Muzycznym oraz Mazowieckim Teatrem Muzycznym im. J. Kiepury w Warszawie. Do dorobku artysty należy liczne koncerty, przedstawienia operowe i operetkowe na terenie całej Europy. W „Strasznym dworze” S. Moniuszki w reżyserii Roberto Skolmowskiego, jednym z dwóch premierowych spektakli Opery i Filharmonii Podlaskiej, wcielił się w rolę Skołuby i Zbigniewa.

WIKTOR DUDAR

DOKTOR GRENVIL

Absolwent Lwowskiej Narodowej Akademii Muzycznej (2001). Swoje umiejętności wokalne doskonalił podczas kursów mistrzowskich włoskiej sztuki wokalne pod kierunkiem R. Resnik (Włochy) oraz kursów mistrzowskich techniki i interpretacji wokalne T. Żylis-Gary (Polska). Już po trzecim roku studiów otrzymał zaproszenie na stanowisko solisty Teatru Akademickiego Opery Narodowej im. S. Krużelniczej we Lwowie. W latach 2003–2010 był solistą Teatru Akademickiego Opery Narodowej w Kijowie. Współpracował m.in. z Teatrem Wielkim w Łodzi, Operą Bałtycką w Gdańsku, Teatrem Wielkim im. S. Moniuszki w Poznaniu i Operą Narodową w Skopje (Macedonia). Artysta ma w swoim bogatym dorobku kilkadziesiąt partii, wśród których znajdują się m.in. Gremin („Eugeniusz Oniegin” P. Czajkowskiego), Don Basilio („Cyruklik sewilski” G. Rossiniego), Zaccaria i Sacerdote („Nabucco” G. Verdiego), Ramfis i Il Re („Aida” G. Verdiego), Banco („Macbeth” G. Verdiego), Doktor Grenvil („Traviata” G. Verdiego), Rochefort („Anna Bolena” G. Donizettiego). Finalista licznych konkursów krajowych i międzynarodowych, m.in. II Konkursu im. I. Ałczewskiego, II Konkursu im. M. Łysenki, XII Konkursu im. P. Czajkowskiego oraz II Konkursu im. B. Hmyriego. Wyróżniony dyplomami Ministerstwa Kultury Ukrainy oraz Parlamentarnej Asamblei Kanady.

TOMASZ TRACZ

GIUSEPPE

Absolwent Wydziału Wokalnego Akademii Muzycznej im. K. Lipińskiego we Wrocławiu (klasa śpiewu solowego prof. E. Sęsiadka). W latach 2008–2009 był stypendystą Universität für Musik und darstellende Kunst w Graz. Dookonał swoje umiejętności wokalne pod kierunkiem Romana Werlińskiego. W swoim repertuarze posiada m.in. partie z takich oper i operetek jak: „Czarodziejski flet” (Tamino, Monostatos), „Wesele Figara” W.A. Mozarta (Don Basilio i Don Curzio), „Napój miłosny” G. Donizettiego (Nemorino), „Traviata” G. Verdiego (Alfred i Gaston), „Zemsta Nietoperza” (Orlofsky), i „Baron Cygański” J. Straussa (Ottokar) oraz „Skrzypek na dachu” J. Bocka (Sasza). Artysta wykonuje dzieła oratoryjno-kantatowe oraz pieśni. Współpracuje z Operą na Zamku w Szczecinie, Operą Śląską w Bytomiu oraz Teatrami Muzycznymi w Gliwicach i Poznaniu. Obecnie jest na stałe związany z Operą i Filharmonią Podlaską.

LESZEK GAIŃSKI

GIUSEPPE

Absolwent Zespołu Szkół Muzycznych im. I. Paderewskiego w Białymstoku w klasie puzonu prof. S. Olchanowskiego. Od 1987 roku rozpoczął karierę jako solista i tancerz. Wieleletni prezes Stowarzyszenia Zespołu Pieśni i Tańca „Kurpie Zielone”. Współpracował z Chórem Politechniki Białostockiej. Od 1993 roku tenor Oktetu Wokalnego GAUDIUM (z zespołem tym zdobył dwukrotnie I Nagrodę im. H. Karlińskiego w kategorii zespołów kameralnych w Legnicy (1995, 1997) oraz I nagrodę na Międzynarodowym Festiwalu Pieśni Chóralnej w Międzyzdrojach (2000)). Artysta dokonał wielu nagrań dla TVP Białystok oraz stacji Canal Plus. Brał udział w nagraniach wielu płyt, m.in. „Kolędy na Trzeci Dzień Świąt” z Oktetem Wokalnym GAUDIUM (2000) czy też płyty z kompozycjami P. Rubika w wykonaniu T. Wojnowicza. Od 2006 roku jest Artystą Chóru Opery i Filharmonii Podlaskiej, z którym to zespołem brał udział w wielu prestiżowych wydarzeniach muzycznych (m.in. udział w operach: „Euryanthe” C.M. von Webera, „Maria Padilla” G. Donizettiego) oraz licznych festiwalach (m.in. Wielkanocny Festiwal Ludwiga van Beethovena, Międzynarodowy Festiwal „Wratistavia Cantans”, Międzynarodowy Festiwal Muzyki Współczesnej „Warszawska Jesień”, Międzynarodowy Festiwal Muzyki Sakralnej „Gaude Mater”, Festiwal Kultury Żydowskiej „Warszawa Singera”, Międzynarodowy Festiwal Muzyczny „Chopin i jego Europa”). Wraz z Chórem Opery i Filharmonii Podlaskiej dokonał wielu nagrań radiowych i płytowych uhonorowanych licznymi nagrodami (w 2009 roku Chór otrzymał Nagrodę Muzyczną Fryderyk za album „Pieśni Kurpiowskie: Górecki, Moryto, Szymanowski” w kategorii „Fonograficzny Debiut Roku”).

KRZYSZTOF DRUGOW

SŁUŻĄCY FLORY

Artysta Chóru Opery i Filharmonii Podlaskiej. Podczas studiów w Prawosławnym Seminarium Duchownym w Warszawie pobierał lekcje śpiewu u prof. dr hab. W. Wołoszuka. Brał udział w warsztatach mistrzowskich pod kierunkiem prof. A.L. Mroza i prof. V. Bieleckiej. Od lat koncertuje wraz z Polskim Chórem Pokoju. Ponadto, jest członkiem Chóru Duchowieństwa Diecezji Białostocko-Gdańskiej oraz Chóru Prawosławnego Ordynariatu Wojska Polskiego – z zespołem tym odbywa liczne tournées w kraju i za granicą, wykonując partie chóralne i solowe. W 2011 otrzymał dyplom uznania za działania na rzecz Chóru Prawosławnego Ordynariatu Wojska Polskiego z rąk Prawosławnego Ordynariusza Wojska Polskiego bp. prof. nadzw. dr hab. J. Pańkowskiego. W Operze i Filharmonii Podlaskiej bierze m.in. udział w operze „Straszny dwór” S. Moniuszki i musicalu „Karczak” Ch. Williama w reżyserii Roberto Skolmowskiego.

BOGDAN KORDY

SŁUŻĄCY FLORY

Ukończył Akademię Muzyczną im. F. Chopina w Warszawie (Filia w Białymstoku). Od 2000 roku związany z Filharmonią Narodową w Warszawie jako artysta chóru-bas. W tym czasie uczestniczył w wielu krajowych i międzynarodowych festiwalach i koncertach, występując również w charakterze solisty. Swoje umiejętności wokalne doskonalił na kursach mistrzowskich prowadzonych przez profesorów: U. Kryger, A.L. Mroza oraz I. Perfiliewa. Obecnie pracuje pod kierunkiem D. Grabowskiego. Współzałożyciel oktetu wokalnego „Gaudium”, specjalizującego się w wykonaniach standardów muzyki rozrywkowej a cappella. Z zespołem tym prowadzi działalność koncertową w kraju i za granicą. Od 2006 roku członek Chóru Opery i Filharmonii Podlaskiej. Z artystami OiFP występuje również jako solista w wykonaniu m.in. „Mszy Koronacyjnej” i „Requiem” W.A. Mozarta, „Traviaty” G. Verdiego (Markiz d’Obigny), „Carmen” G. Bizeta (porucznik Zuniga). Od kilku lat współpracuje z zespołem muzyki dawnej „Diletto”, prowadzonym przez dr A. Moniuszko.

RAFAŁ SUPIŃSKI **NIEZNAJOMY**

Absolwent Państwowej Wyższej Szkoły Teatralnej im. L. Solskiego w Krakowie. Edukację kontynuował w Czechach na Janáčkova Akademii Múzických Umění w Brnie. Dwukrotny stypendysta Małopolskiej Fundacji „Sapere Auso” (za szczególne osiągnięcia artystyczne) oraz stypendysta Fundacji im. Zofii i Władysława Pokusów „Wspierania Edukacji Młodzieży Wiejskiej”. Zagrał m.in. w polskiej prapremierze farso-wodewilu „Pińska szlachta” w reżyserii M. Pinihina (Teatr Rampa w Warszawie), w światowej prapremierze musicalu „Mały Lord” S. Markwicka w reżyserii J. Szydłowskiego w Operze Krakowskiej i w słuchowisku Radia Kraków „Wesele” S. Wyspiańskiego w reżyserii A. Seweryna. Na deskach scenicznych wystąpił ponadto w spektaklu muzyczno-tanecznym „Tango Piazzolla” w reżyserii W. Mazurkiewicza i R. Talarczyka oraz musicalu „Awantura o Basię” w reżyserii C. Domagały w Teatrze Rampa w Warszawie. Od marca 2013 roku jest aktorem-śpiewakiem Opery i Filharmonii Podlaskiej. To właśnie tutaj Artysta występuje w musicalu „Korczak” Ch. Williamsa w reżyserii Roberto Skolmowskiego, bierze także udział w widowiskowym „Upiorze w operze” A. Lloyd Webbera w reżyserii Wojciecha Kępczyńskiego.

ROMAN CHUMAKIN

POŚLANIEC

Absolwent Państwowej Akademii Muzycznej im. M. Glinki w Nowosybirsku. Z uczelnią tą zawiązany był także jako wykładowca (kierunek: Sztuka Wokalna) oraz koncertmistrz-korepetytor (2007–2009). W latach 2006–2010 obejmował stanowisko solisty Państwowej Filharmonii w Nowosybirsku. W swoim repertuarze posiada m.in. arie i duety z oper G. Rossiniego, Ch. Gounoda, G. Verdiego, G.B. Pergolesiego, R. Wagnera i P. Czajkowskiego. Wykonuje też pieśni L. van Beethovena, F. Schuberta, R. Schumana, J. Brahmsa, G. Mahlera, R. Straussa, M. Ravela, M. Musorgskiego, S. Rachmaninowa, a także ludowe pieśni rosyjskie, ukraińskie, neapolitańskie i utwory jazzowe. Od listopada 2010 roku jest Artystą Chóru Opery i Filharmonii Podlaskiej.

VIOLETTA

Povera donna, sola
Abbandonata in questo
Popoloso deserto
Che appellano Parigi,
Che spero or più?
Che far degg'io?

Gioire!

Di voluttà nei vortici - di voluttà perir.

Sempre libera degg'io

Folleggiar di gioia in gioia,

Vo' che scorra il viver mio

Pei sentieri del piacer.

Nasca il giorno, o il giorno muoia,

Sempre lieta ne' ritrovi

A dilette sempre nuovi

Dee volare il mio pensier.

VIOLETTA

**Biedna kobieta, samotna,
opuszczona wśród tej
ludnej pustyni,
którą zwą Paryżem,
czego jeszcze oczekuję?
Co powinnam robić?**

Bawić się!

Wśród wirów rozkoszy – z rozkoszy umrzeć.

**Zawsze wolna, powinnam
szaleć od radości do radości,
chcę, żeby życie moje biegło
ścieżkami rozkoszy.**

**Czy rodzi się dzień, czy umiera,
wciąż radosna wśród wrzawy,
ku wciąż nowym przyjemnościom
powinna lecieć moja myśl.**

ORKIESTRA OPERY I FILHARMONII PODLASKIEJ

THE PODLASIE OPERA AND PHILHARMONIC SYMPHONY ORCHESTRA

I Skrzypce_First Violins

Stanisław Kuk_koncertmistrz_concertmaster

Rafał Dudzik_koncertmistrz_concertmaster

Dariusz Garbacz_Ewa Gromska_Piotr Kwaśny_Maciej Przeździek

Amadeusz Buczyński_Julia Dombek_Barbara Fedus-Gadzina

Stanisław Gadzina_Andrzej Jabłoński_Jadwiga Korzeń

Iwona Pietrzyk_Piotr Przydworski_Marcin Tadeusz Roszkowski

Jerzy Szapiel_Adrianna Buczek_Magdalena Grzyb

II Skrzypce_Second Violins

Roman Zawadzki_Paweł Polak_Mateusz Bijak_Anna Polak

Anna Bojaryn_Eun Cho_Katarzyna Cieślik_Paweł Dawidowicz

Jerzy Giedź_Agnieszka Knapp_Piotr Krakowiak

Urszula Laskowska-Bogusławicz_Elżbieta Moroz

Małgorzata Szatrawska_Paweł Kuk_Karolina Prażuch

Altówki_Violas

Jakub Grabe-Zaremba_koncertmistrz_concertmaster

Barbara Najda_Henryk Najda_Michał Członka_Maria Graczyk

Radosław Koper_Joanna Łapińska_Anna Mikołajczak_Katarzyna Najda

Alicja Skwierczyńska_Izabella Wiera-Charkiewicz

Wiolonczele_Cellos

Szymon Stępka_koncertmistrz_concertmaster_Ewa Łoś_Joanna Dudzik

Katarzyna Martynkiewicz_Krzysztof Dombek_Wojciech Kopijkowski

Ewa Misiewicz_Ewa Pawłowska_Maria Richter_Marek Sokoliński

Grzegorz Vytlačil

Kontrabasy_Double Basses

Ryszard Wolicki_Leszek Sokołowski_Kamil Łomaska_Rafał Makarski

Cezary Just_Maciej Skwierczyński_Franciszek Słomka_Krzysztof Sokołowski

Flety_Flutes

Magdalena Jakubowska-Puchalska_Kinga Pancerz_Katarzyna Jurcowa

Aleksandra Wyszowska_Magdalena Stachura

Oboje_Oboes

Luca Neccia_Agnieszka Włodarczyk_Kinga Szmigulska

Bartłomiej Domagalski

Klarnety_Clarinets

Grzegorz Puchalski_Paweł Waśkowski_Wojciech Dunaj_Czesław Jaźwiński

Fagoty_Bassoons

Marek Kit_Magdalena Kania_Katarzyna Wasiluk

Waltornie_Horns

Tomasz Czeaka_Wanda Kurowska_Aleksander Staryniec

Siarhei Yanovich_Artur Nowicki_Adam Drewnowski_Konrad Ołdakowski

Trąbki-Trumpets

Dmitry Makarevich_Paweł Pogoda_Tomasz Witek

Konrad Korzeniewski_Wiesław Sokołowski

Puzony_Trombones

Stanisław Kruciński_Daniel Ramotowski_Piotr Kania_Bartosz Bury

Tuba

Wojciech Rolek

Perkusja_Percussion

Dorota Markiewicz_Andrzej Makal_Łukasz Zamaryka

Adam Krzyczkowski_Marcin Jadczak

Harfa_Harp

Aldona Joanna Poczwardowska_Sandra Kopijkowska-Skórka

Fortepian_Organy_Instrumenty klawiszowe_Piano_Organ_Keyboard

Karina Komendera_Anna Krzysztofik-Buczyńska

Inspektor Orkiestry_Orchestra Coordinator

Jerzy Giedź

Bibliotekarz_Librarian

Krzysztof Dombek

CHÓR OPERY I FILHARMONII PODLASKIEJ THE PODLASIE OPERA AND PHILHARMONIC CHOIR

Kierownik Chóru_Choir Director
Violetta Bielecka

Soprany_Sopranos

Hanna Baginska_Monika Bierć_Izabela Bolesta_Agnieszka Deniziak_Danuta Jakimowicz_Joanna Kobylnik_Julita Korch
Yaryna Kuzmych_Agnieszka Leonkiewicz_Beata Malewicka-Macegoniuk_Magdalena Masiewicz_Alicja Polkowska
Dorota Rosłaniec_Justyna Skoczylas-Zamaryka_Joanna Wilczewska

Alty_Altos

Jolanta Aleksiejuk_Katarzyna Gieniusz_Oksana Gołambowska_Joanna Jurczuk_Małgorzata Kostrubiec-Karpiuk
Urszula Kulesza_Marta Kummer_Agnieszka Tomasko_Paulina Malinowska_Małgorzata Mukosiej_Małgorzata Putynkowska
Klara Rafałowska_Emilia Rutkowska_Flavia de Souza Correia_Katarzyna Szymuś-Supronowicz_Monika Ziółkowska

Tenory_Tenors

Marcin Aleksiejuk_Rogério Angoneze Jr._Maksym Fedorov_Leszek Gaiński_Andrzej Klepacki_Oleg Kobzar
Wojciech Miastkowski_Paweł Mocarski_Piotr Rafałowski_Piotr Skibowski_Krzysztof Stankiewicz_Paweł Szypulski_Tomasz Tracz
Kamil Wróblewski_Wojciech Ziółkowski

Basy_Basses

Łukasz Abramczyk_Mariusz Bierć_Jacek Borowski_Wojciech Bronakowski_Roman Chumakin_Krzysztof Drugow_Andrzej Joński
Karol Komenda_Bogdan Kordy_Dominik Kukliński_Kirill Lepoy_Bartłomiej Łochnicki_Artur Mądry_Marek Murawa
Maciej Nerkowski_Dariusz Pruszyński_Mateusz Stachura_Krzysztof Szyfman_Krzysztof Wojtecki

Inspektor Chóru_Choir Coordinator
Karol Komenda

Bibliotekarz_Librarian
Dariusz Pruszyński

Korepetytorzy_Choir Répétiteurs
Monika Bierć_korepetytor_akompaniator_Chorus Répétiteurs_Accompanist
Małgorzata Kostrubiec-Karpiuk_Małgorzata Mukosiej_Paweł Szypulski

OPERA I FILHARMONIA PODLASKA

OPERA I FILHARMONIA PODLASKA – EUROPEJSKIE CENTRUM SZTUKI W BIAŁYMSTOKU jest obecnie największą instytucją artystyczną na terenie północno-wschodniej Polski i najnowocześniejszym centrum życia kulturalnego w tej części Europy. Zaprojektowany przez cenionego architekta i urbanistę Marka Budzyńskiego obiekt został wyposażony w innowacyjne rozwiązania technologiczne. Dzięki tym możliwościom Opera i Filharmonia Podlaska – Europejskie Centrum Sztuki prowadzi różnorodną działalność teatralną i muzyczną, dysponując własnym studio nagrań oraz warunkami do realizacji radiowo-telewizyjnych. Gmach tworzy także atrakcyjną przestrzeń konferencyjną i wystawienniczą. W różnorodnym repertuarze instytucji znajdują się spektakle operowe, teatralne i muzyczne oraz bogata działalność koncertowa. Opera i Filharmonia Podlaska – Europejskie Centrum Sztuki podejmuje współpracę z wybitnymi dyrygentami, kompozytorami i solistami – na jej estradzie gościli m.in. Stanisław Skrowaczewski, Jacek Kasprzyk, Mieczysław Dondajewski, Kazimierz Kord, Henryk Mikołaj Górecki, Wojciech Kilar, Witold Lutosławski, Krzysztof Penderecki, Jerzy Maksymiuk, Tadeusz Strugała, Wojciech Rajski, Marek Pijarowski, Konstanty Andrzej Kulka, Shlomo Mintz, Garrick Ohlsson, Wanda Wiłkomirska i Piotr Paleczny. Swoją siedzibę mają tu: Orkiestra Opery i Filharmonii Podlaskiej, Chór Opery i Filharmonii Podlaskiej, Chór Dziecięcy Opery i Filharmonii Podlaskiej, Zespoły Kameralne, a także Big Band Opery i Filharmonii Podlaskiej. Opera i Filharmonia Podlaska – Europejskie Centrum Sztuki tworzy wielopłaszczyznowe działania edukacyjne i interdyscyplinarne projekty kulturalne. Jednym z fundamentalnych filarów działalności instytucji jest Partnerstwo Wschodnie w przestrzeni inicjatyw twórczych oraz współpraca z krajami nadbałtyckimi i środowiskami mniejszości narodowych. Dyrektorem Opery i Filharmonii Podlaskiej – Europejskiego Centrum Sztuki w Białymstoku jest Roberto Skolmowski – uhonorowany licznymi nagrodami reżyser, scenarzysta, pedagog, aktor, jeden z najbardziej cenionych współcześnie menadżerów kultury. W 2011 roku przyjął on niezwykłą, bezprecedensową propozycję przekształcenia Filharmonii Podlaskiej w Operę i Filharmonię Podlaską – Europejskie Centrum Sztuki, tworząc tym samym od podstaw zupełnie nową instytucję i projektując jej wielopłaszczyznową działalność w całkowicie nowej formule. Dzięki przyjętej przez niego strategii zarządzania w ciągu niespełna roku od Wielkiej Inauguracji Operę i Filharmonię Podlaską – Europejskie Centrum Sztuki odwiedziła rekordowa liczba ponad dwustu tysięcy osób (sezon artystyczny 2012/2013).

„Kiedy przed rokiem Opera i Filharmonia Podlaska rozpoczynała życie, wiele osób zadawało sobie pytanie, czy zlokalizowanie tej instytucji właśnie w Białymstoku było pomysłem dobrym. I czy nazwa Europejskie Centrum Sztuki nie jest nazwą na wyrost, świadczącą o przeroście ambicji. Dziś już wiadomo, że to był strzał w dziesiątkę.”

„Cud w operze”
Gazeta Wyborcza

THE PODLASIE OPERA AND PHILHARMONIC

'When a year ago The Podlasie Opera and Philharmonic - European Art Centre started its existence many people asked the question whether locating this institution in Białystok was a good idea. And whether the name European Art Centre was not too grand a name, a proof of overgrown ambition. Today we know it was the right decision.'

'Miracle at the Opera'
Gazeta Wyborcza

THE PODLASIE OPERA AND PHILHARMONIC – EUROPEAN ART CENTRE IN BIALYSTOK is the largest arts institution in north-eastern Poland and the most modern cultural centre in this region of Europe. Its building was specially designed for the city by Mr. Marek Budzyński, the famous architect who is regarded with great esteem. The new facility is equipped with the latest technology. Due to this, the institution conducts various music and theatre activities, using its own recording studio and technical environment for radio and TV works. The building also incorporates an attractive conference centre and exhibition area. Its rich and varied repertoire includes opera, music, theatre, as well as numerous concerts. The Philharmonic stage has welcomed prominent conductors, composers and soloists such as Stanisław Skrowaczewski, Jacek Kasprzyk, Mieczysław Dondajewski, Kazimierz Kord, Henryk Mikołaj Górecki, Wojciech Kilar, Witold Lutosławski, Krzysztof Penderecki, Jerzy Maksymiuk, Tadeusz Strugała, Wojciech Rajski, Marek Pijarowski, Konstanty Andrzej Kulka, Shlomo Mintz, Garrick Ohlsson, Wanda Wiłkomirska and Piotr Paleczny. It is the home of the Orchestra of the Podlasie Opera and Philharmonic, Choir of the Podlasie Opera and Philharmonic, The Children's Choir of Opera and Philharmonic, Chamber Ensembles and the Podlasie Opera and Philharmonic Big Band. Last but not least, The Podlasie Opera and Philharmonic – European Art Centre organizes many multifaceted educational programmes and interdisciplinary cultural projects. It is the centre of an artistic environment open to national minorities interested in co-operation with the countries of Eastern Europe and the Baltic. The director of The Podlasie Opera and Philharmonic – European Art Centre is Mr. Roberto Skolmowski – director, writer, teacher, actor and one of the most respected managers of culture and winner of many awards. In 2011 he received an extraordinary unprecedented proposal to convert The Podlasie Philharmonia to The Podlasie Opera and Philharmonic – European Art Centre in Białystok, thus creating a completely new institution and projecting its further multifaceted activities in a new formula. Thanks to its excellent management, The Podlasie Opera and Philharmonic – European Art Centre was visited by a record number of more than two hundred thousand people during its first year (artistic season 2012/2013).

OPERA I FILHARMONIA PODLASKA EUROPEJSKIE CENTRUM SZTUKI W BIAŁYMSTOKU

ZREALIZOWANO PRZY UDZIALE ŚRODKÓW FINANSOWYCH
Z BUDŻETU MIASTA BIAŁEGOSTOKU

INSTYTUCJA ARTYSTYCZNA
WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO

MECENAS OPERY I FILHARMONII PODLASKIEJ

PARTNERZY PREMIERY

PATRONAT MEDIALNY

PROGRAM REGIONALNY
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Opera i Filharmonia Podlaska zrealizowała projekt pn. „Zakup instrumentów i akcesoriów muzycznych dla Opery i Filharmonii Podlaskiej” współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2007-2013.

FUNDUSZE EUROPEJSKIE – DLA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO
Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego-Instituja Zarządzająca RPOWP

Dyrektor_Director
ROBERTO SKOLMOWSKI

Zastępca Dyrektora_Deputy Director
DAMIAN TANAJEWSKI

Kierownik muzyczny_Music Director
MICHAŁ KLAUZA

Autor programu_Program editor-in-chief
Joanna Gdowska

Koncepcja i wykonanie zdjęć_Concepts and pictures
Michał Heller

W programie wykorzystano projekty scenografii autorstwa Pawła Dobrzyckiego
The program book contains original designs for all set, prop and costume pieces by Pawel Dobrzycki

Projekt i opracowanie programu_Program book design
AlterStudio

Współpraca redakcyjna_Editorial collaboration
Katarzyna Baszko_Tadeusz Płatek

Druk_Published by
AlterStudio

Wydawca_Publishing
Opera i Filharmonia Podlaska – Europejskie Centrum Sztuki w Białymstoku
The Podlasie Opera and Philharmonic – European Art Centre in Bialystok

Cena_Price
20 zł

ISBN 978-83-63806-05-7

